

Cyflwyniad i gymhwyster

Lefel 3 Iechyd a Gofal Cymdeithasol:

Ymarfer (Plant a Phobl Ifanc)

– canllaw i ddysgwyr/myfyrwyr

Trosolwg o'r fframwaith	4
Cyfres gyflawn o gymwysterau Iechyd a Gofal Cymdeithasol a Gofal, Chwarae, Dysgu a Datblygiad Plant 2020	5
Cymhwyster Lefel 3 Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Ymarfer (Plant a Phobl Ifanc)	6
Sut allaf fod yn hyderus bod y cymhwyster hwn yn gyfredol ac y bydd cyflogwyr yn ei gydnabod?	8
Strwythur y cymhwyster	10
Beth yw uned?	11
Mae rhai geiriau a datganiadau yn ymddangos mewn print trwm - pam hynny?	12
Ble alla i ganfod rhagor o wybodaeth am bob uned?	13
Pa feysydd pwnc fyddaf yn dysgu amdanynt?	14
Beth mae'n rhaid i mi ei wneud i gyflawni'r cymhwyster hwn?	17
Ffocws ar arweinyddiaeth	19
Ymgysylltu â chyflogwyr	20
Sut allai fy nghyflogwr fod yn rhan o fy nysgu?	21
Sut olwg fydd ar fy nhaith trwy'r cymhwyster?	22
Cam 1 – Cyn cyflwyno	23
Pa unedau fyddaf yn eu cwblhau?	24
Beth yw credydau?	24
Grŵp gorfodol	25
Grŵp dewisol A	25
Grŵp dewisol B	26

Cam 2 – Cyfnod Dysgu	27
Parodrwydd ar gyfer asesu – arddangos cymhwysedd	28
Cam 3 – Cyfnod Asesu Crynodol	29
Sut fydd fy nghymhwyster yn cael ei asesu?	30
Beth fydd yn rhaid i mi ei wneud?	30
Pa dystiolaeth ychwanegol y gallwn i ei defnyddio?	32
Crynodeb o'r asesiad ar gyfer cymhwyster Lefel 3 lechyd a Gofal Cymdeithasol: Ymarfer (Plant a Phobl Ifanc)	33
Beth yw log myfyriol?	34
Beth yw trafodaeth dan arweiniad?	37
Cam 4 – Cwblhau	39
Beth sy'n digwydd ar ôl fy nhrafodaeth dan arweiniad ?	39
Pa gymorth sydd ar gael i mi?	40
Beth allai'r cymhwyster hwn arwain ato?	42
Symud ymlaen at gyflogaeth	42
Symud ymlaen y tu hwnt i Lefel 4	43
Symud ymlaen at ddysgu pellach	44
Symud ymlaen ar draws y sector ehangach	45
A fydd cyflogwyr y tu allan i Gymru yn cydnabod fy nghymhwyster?	46
Cyllid	46
Sut ydw i'n hoffi dysgu - beth yw fy 'hoff' ddull dysgu?	47

Trosolwg o'r fframwaith

Rhwng 2015 a 2016 cynhaliodd Cymwysterau Cymru adolygiad o'r holl gymwysterau iechyd a gofal cymdeithasol, a gofal plant y gellid eu hariannu yng Nghymru. Yn dilyn yr adolygiad, daeth Cymwysterau Cymru i'r casgliad bod y nifer fawr o gymwysterau a oedd ar gael yn rhy ddryslyd i ddysgwyr, rhieni/gofalwyr a chyflogwyr.

O ganlyniad i'r canfyddiadau hyn, comisiynodd Cymwysterau Cymru City & Guilds a CBAC (y **Consortiwm**) i ddatblygu o leiaf 19 o gymwysterau gyda'r bwriad o ddiwallu anghenion datblygol y sector iechyd a gofal cymdeithasol a'r sector gofal plant (gweler y darlun ar dudalen 5). Rydym wedi gweithio'n agos gyda Cymwysterau Cymru, Gofal Cymdeithasol Cymru, Addysg a Gwellu Iechyd Cymru a chyrff eraill yn y sector, tiwtoriaid, athrawon ac aseswyr gweithleoedd i sicrhau bod y cymwysterau newydd yn arloesol, yn addas at y diben ac o'r ansawdd gorau.

Mae City & Guilds a CBAC yn Gyrff Dyfarnu cydnabyddedig. Mae hyn yn golygu ein bod wedi cael ein cymeradwyo gan Cymwysterau Cymru, a chyrff eraill ledled y DU, i lunio, datblygu, cyflwyno a dyfarnu cymwysterau yn unol ag amodau a rheoliadau penodol.

Cewch ragor o wybodaeth am adolygiad Cymwysterau Cymru yma: <https://cymwysteraucymru.org/cymraeg/cymwysterau/cymwysterau-galwedigaethol/adolygiadau-sector/iechyd-gofal-cymdeithasol-a-gofal-plant/>

P'un a ydych yn yr ysgol neu mewn coleg chweched dosbarth, yn gweithio neu'n astudio yn y coleg neu gyda darparwr yn y gweithle, bydd y gyfres newydd o gymwysterau yn diwallu eich anghenion. Maent ar gael o Lefel 1 i Lefel 5, gan gynnwys TGAU a TAG UG a Safon Uwch, ac yn darparu cyfleoedd i symud ymlaen p'un a ydych yn ystyried chwilio am swydd, datblygu eich gyrfa neu'n gobeithio mynd i'r coleg neu brifysgol.

Cyfres gyflawn o gymwysterau Iechyd a Gofal Cymdeithasol a Gofal, Chwarae, Dysgu a Datblygiad Plant 2020

Mae'r canllawiau hyn i fyfyrwyr yn canolbwyntio ar gymhwyster **Lefel 3 Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Ymarfer (Plant a Phobl Ifanc)**. Mae'n rhaid i chi fod o leiaf 16 oed i gwblhau'r cymhwyster hwn. Mae'r ffordd y mae'r cymhwyster yn cyd-fynd â'r gyfres newydd o gymwysterau wedi'i hamlygu yn y fframwaith isod. Er gwybodaeth, gall y teitlau ar gyfer Cymhwyster Lefel 4 newid.

Lefel 5

City Guilds
Arwain a Rheoli Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Ymarfer
Yn fyw erbyn: Medi 20

City Guilds
Arwain a Rheoli Gofal, Chwarae, Dysgu a Datblygiad Plant: Ymarfer
Yn fyw erbyn: Medi 20

Lefel 4

City Guilds
Iechyd a Gofal Cymdeithasol gydag Arbenigedd
Yn fyw erbyn: Medi 20

City Guilds
Paratoi i Arwain a Rheoli yn y Maes Iechyd a Gofal Cymdeithasol
Yn fyw erbyn: Medi 20

City Guilds
Paratoi i Arwain a Rheoli yn y Maes Gofal, Chwarae, Dysgu a Datblygiad Plant
Yn fyw erbyn: Medi 20

City Guilds
Gofal, Chwarae, Dysgu a Datblygiad Plant gydag Arbenigedd
Yn fyw erbyn: Medi 20

Lefel 3

City Guilds
Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Ymarfer (Oedolion)
Yn fyw erbyn: Medi 19

City Guilds
Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Ymarfer (Plant a Phobl Ifanc)
Yn fyw erbyn: Medi 19

cbac wjec
Tystysgrif a Diploma mewn Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Egwyddorion a Chyd-destunau
Yn fyw erbyn: Medi 20

cbac wjec
TAG Uwch a TAG Uwch Gyfrannol mewn Iechyd a Gofal Cymdeithasol, a Gofal Plant
Yn fyw erbyn: Medi 20

cbac wjec
Gofal, Chwarae, Dysgu a Datblygiad Plant: Ymarfer a Theori
Yn fyw erbyn: Medi 20

City Guilds
Gofal, Chwarae, Dysgu a Datblygiad Plant: Ymarfer
Yn fyw erbyn: Medi 19

Lefel 2

City Guilds
Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Ymarfer (Oedolion)
Yn fyw erbyn: Medi 19

cbac wjec
Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Egwyddorion a Chyd-destunau
Yn fyw erbyn: Medi 19

cbac wjec
TGAU Iechyd a Gofal Cymdeithasol, a Gofal Plant
Yn fyw erbyn: Medi 19

cbac wjec
Gofal, Chwarae, Dysgu a Datblygiad Plant: Ymarfer a Theori
Yn fyw erbyn: Medi 19

City Guilds
Gofal, Chwarae, Dysgu a Datblygiad Plant: Ymarfer
Yn fyw erbyn: Medi 19

Allwedd

Seiliedig ar ymarfer

Seiliedig ar wybodaeth

* Argymhellir sefyll y cymhwyster Craidd cyn neu ar yr un pryd â Lefel 2 neu Lefel 3

City Guilds Cynigir gan City & Guilds

cbac wjec Cynigir gan CBAC

Cymhwyster Lefel 3 Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Ymarfer (Plant a Phobl Ifanc)

Rydych yn gweithio tuag at gymhwyster **Lefel 3 Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Ymarfer (Plant a Phobl Ifanc)**, sydd ar gyfer pobl sy'n gweithio, neu sy'n dymuno gweithio, mewn lleoliadau iechyd a gofal cymdeithasol. Bydd yn eich galluogi i feithrin y wybodaeth a'r sgiliau sydd eu hangen i gael gwaith a/neu gamu ymlaen yn eich gyrfa mewn sefydliadau neu leoliadau iechyd a gofal cymdeithasol. Bydd y cymhwyster hwn yn meithrin eich gallu i ddiwallu anghenion iechyd a gofal oedolion mewn amrywiaeth o leoliadau, a hynny'n ymarferol. Mae'r cymhwyster yn seiliedig ar ymarfer ac yn asesu eich gwybodaeth a'ch ymarfer drwy eich gwaith.

Bydd cymhwyster **Lefel 3 Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Ymarfer (Plant a Phobl Ifanc)** yn eich galluogi i feithrin a dangos eich gwybodaeth, dealltwriaeth, ymddygiad, sgiliau ac ymarfer mewn lleoliad iechyd a gofal cymdeithasol. Yn benodol, byddwch yn gallu dangos eich bod:

- yn deall, ac yn gallu defnyddio'n ymarferol, yr egwyddorion a'r gwerthoedd sydd wrth wraidd iechyd a gofal cymdeithasol
- yn deall dulliau gweithredu sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn ac yn eu rhoi ar waith yn ymarferol
- yn hyrwyddo ac yn cefnogi ymarfer effeithiol ym maes iechyd a gofal cymdeithasol
- yn ymwybodol o bolisïau allweddol yn y sector ac yn deall eu heffaith ar y gwaith o ddatblygu a darparu gwasanaethau
- yn gweithio mewn partneriaeth ag unigolion, eu teuluoedd, gofalmwyr ac amrywiaeth o weithwyr proffesiynol
- yn defnyddio amrywiaeth o dechnegau datrys problemau
- yn myfyrio ar ymarfer i barhau i wella
- yn defnyddio sgiliau llythrennedd, rhifedd a chymhwysedd digidol fel sy'n briodol yn eich rôl.

Mae'r wybodaeth, y ddealltwriaeth a'r sgiliau y mae gofyn i chi eu cyflawni yn y cymhwyster hwn yn adeiladu ar gynnwys cymhwyster **Lefel 2 Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Craidd**. Cyn ymgymryd â'r cymhwyster hwn, argymhellir yn gryf eich bod chi wedi cwblhau neu wrthi'n cwblhau cymhwyster **Lefel 2 Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Craidd (Llwybr Plant a Phobl Ifanc)**.

Noder mai un o ofynion Gofal Cymdeithasol Cymru yw y bydd angen i unigolyn sy'n gweithio yn y sector iechyd a gofal cymdeithasol feddu ar gymwysterau:

- **Lefel 2 Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Craidd**

ac i weithio mewn swyddi penodol

- **Lefel 3 Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Ymarfer (Plant a Phobl Ifanc)**

I gael rhagor o wybodaeth am y gofynion ar gyfer gweithio yn y sector iechyd a gofal cymdeithasol, ewch i wefan [Gofal Cymdeithasol Cymru](#).

Erbyn diwedd eich cymhwyster, byddwch hefyd wedi meithrin y wybodaeth, y ddealltwriaeth, yr ymddygiad, y sgiliau a'r ymarfer sylfaenol sydd eu hangen arnoch i'ch cefnogi i symud ymlaen i astudiaeth bellach neu gyflogaeth yn y sector Iechyd a Gofal Cymdeithasol.

Sut allaf fod yn hyderus bod y cymhwyster hwn yn gyfredol ac y bydd cyflogwyr yn ei gydnabod?

Mae cynnwys cymhwyster Lefel 3 Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Ymarfer (Plant a Phobl Ifanc) wedi cael ei ddatblygu mewn partneriaeth â'r sefydliadau a'r unigolion canlynol:

- Cymwysterau Cymru
- Gofal Cymdeithasol Cymru
- Addysg a Gwella Iechyd Cymru
- Tiwtoriaid, athrawon, aseswyr ac arbenigwyr eraill.

Caiff y cynnwys ei lywio gan Fframwaith Sefydlu Cymru Gyfan ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol. Bydd y strwythur a'r cynnwys hwn yn eich galluogi i fod yn hyderus y gallwch ddangos eich gwybodaeth, dealltwriaeth, ymddygiad, sgiliau ac ymarfer yn y sector Iechyd a Gofal Cymdeithasol yng Nghymru.

Mae'n bosibl y bydd cyflogwyr Iechyd a Gofal Cymdeithasol yn defnyddio Fframwaith Sefydlu Cymru Gyfan ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol i lywio eu rhaglen sefydlu yn y gweithle ac felly bydd cwblhau'r cymhwyster **Lefel 3 Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Ymarfer (Plant a Phobl Ifanc)** yn eich helpu i baratoi ar gyfer cyflogaeth.

Bydd dysgwyr sydd mewn swyddi ar hyn o bryd eisoes wedi cwblhau rhaglen sefydlu ffurfiol ac felly mae'n bosibl y bydd ganddynt sylfaen wybodaeth gref a fydd yn cefnogi eu dysgu. Bydd tiwtoriaid/aseswyr am drafod yr hyn rydych eisoes yn ei wybod ac yn gallu ei wneud er mwyn osgoi ailadrodd elfennau o'r dysgu yn ddiangen. Fodd bynnag, ar gyfer rhai rolau yn y sector bydd angen i chi gwblhau'r cymhwyster **Lefel 2 Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Craidd** er mwyn gallu cofrestru â Gofal Cymdeithasol Cymru, er enghraifft gweithwyr gofal cartref o fis Ebrill 2020. Ewch i wefan Gofal Cymdeithasol Cymru i gael rhagor o wybodaeth am rolau lle mae cofrestriad proffesiynol yn ofynnol, <https://gofalcymdeithasol.cymru/cofrestru>.

Mae'n debygol y bydd eich ysgol, coleg neu ddarparwr yn y gweithle yn gweithio'n agos gyda chyflogwyr lechyd a Gofal Cymdeithasol yn eich ardal a bydd wedi datblygu rhaglen astudio er mwyn sicrhau bod holl ofynion y cymhwyster yn cael eu bodloni'n llawn. Efallai y byddwch yn dysgu mewn amgylchedd strwythuredig iawn, e.e. mewn ystafell ddosbarth draddodiadol, neu efallai y defnyddir dull mwy cymysg sy'n cynnwys dysgu yn yr ystafell ddosbarth ac ar-lein. Fel arall, mae'n bosibl y cewch eich cefnogi i ddysgu 'wrth weithio' ac i wneud peth gwaith astudio hunangyfeiriedig. Pa ddull dysgu bynnag a ddefnyddir, rydym wedi darparu rhai adnoddau cefnogol a fydd yn eich helpu ar eich taith.

Mae adnoddau'r cymhwyster ar gael yn Gymraeg a Saesneg. Siaradwch â'ch tiwtor/athro/aseswr ynghylch cwblhau'r cymhwyster yn Gymraeg. Mae deunyddiau cefnogi sydd ar gael ar-lein gan Dysgu lechyd a Gofal Cymru yn cynnwys:

- llawlyfr y cymhwyster
- canllaw ar gyflwyno'r cymhwyster
- pecyn asesu.

P'un a ydych yn yr ysgol, coleg neu'n cael eich cefnogi gan ddarparwr yn y gweithle, mae'n debygol y bydd angen i chi ddysgu gwybodaeth sy'n newydd i chi. Gall nifer o ffactorau gwahanol ddylanwadu ar y ffordd rydych yn dysgu, gan gynnwys yr hyn sy'n eich cymell a pha fath o amgylchedd sydd ei angen arnoch. Bydd eich tiwtor/athro/aseswr am weithio gyda chi i ganfod sut y gall eich helpu i ddysgu'n effeithiol – cyfeirir at hyn yn aml fel yr **arddull ddysgu 'ddewisol' gennych** (gweler tudalen 47 am fwy o wybodaeth ynglŷn ag eich **arddull ddysgu 'ddewisol'**).

Strwythur y cymhwyster

Mae cymhwyster **Lefel 3 Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Ymarfer (Plant a Phobl Ifanc)** yn cynnwys unedau gorfodol a dewisol:

Mae un uned yn y grŵp gorfodol:

- 365 Hybu ymarfer craidd mewn Iechyd a Gofal Cymdeithasol (Plant a Phobl Ifanc)

Mae dau grŵp o unedau dewisol, gyda 40 o unedau i gyd. Mae gan grŵp A 15 o unedau ac mae gan grŵp B 25 o unedau. Mae'n rhaid i chi ddewis **o leiaf 2 uned ddewisol**, y mae'n rhaid i 1 ohonynt fod o grŵp A. Mae'n rhaid i'ch unedau dewisol gyfateb i o leiaf 32 o gredydau i gyd, y mae'n rhaid i 14 ohonynt fod o grŵp A.

Mae 10 uned yng ngrwpiau dewisol A a B sy'n unedau Lefel 2. Gallwch ddewis yr unedau hyn i **gyfanswm** o 10 credyd yn unig.

Y prif ddulliau asesu ar gyfer y cymhwyster hwn fydd cyfres o dasgau strwythuredig, portffolio o dystiolaeth a thrafodaeth a arweinir gan yr aseswr. Mae'r gweithgareddau asesu hyn wedi cael eu dylunio er mwyn casglu tystiolaeth gyfannol; mae hyn yn golygu y bydd eich tystiolaeth yn cael ei chasglu o sefyllfaoedd gwaith go iawn sy'n dangos y gallwch weithio'n hyderus ac yn gyson ym mhob agwedd ar y cymhwyster ar fwy nag un achlysur. Byddant yn eich cefnogi i ddangos eich gwybodaeth a'ch sgiliau mewn gwahanol unedau a deilliannau dysgu yn yr un gweithgaredd, a bydd hyn yn lleihau unrhyw ailadrodd wrth asesu.

Bydd y tasgau yn gofyn i chi integreiddio eich gwybodaeth a'ch sgiliau mewn ffordd sy'n adlewyrchu gofynion y gweithle a'r sector er mwyn darparu gofal a chymorth effeithiol. Felly, mae'r asesiad yn canolbwyntio ar sicrhau ansawdd a chysondeb eich ymarfer.

Mae'r asesiad hefyd yn rhoi cyfle am drafodaeth derfynol i grynhoi, gan roi cyfle i chi a'ch aseswr fyfyrion ar yr asesiad, ac i'r aseswr benderfynu ar y deilliant asesu terfynol.

Beth yw uned?

Mae'r holl wybodaeth, dealltwriaeth, sgiliau ac ymarfer sy'n ofynnol ar gyfer y cymhwyster hwn wedi'u trefnu mewn unedau – yn debyg i benodau mewn llyfr. Gweler isod ddarlun o drefn yr unedau ar gyfer y cymhwyster hwn ac rydym wedi nodi rhai agweddau ac iaith allweddol y byddwch yn dod yn fwyfwy cyfarwydd â nhw wrth i chi ddatblygu ar eich taith ddysgu ac asesu.

Rhif yr Uned → Uned 366

Lefel yr Uned → Lefel: 3

Teitl yr Uned → Darparu gofal a chymorth i blant a phobl ifanc anabl

ODA: Nifer yr Oriau Dysgu dan Arweiniad a argymhellir ar gyfer yr uned. → ODA: 100

Deilliant Dysgu (DD): Rhan ar wahân i nodi'r hyn i'w ddysgu, sy'n berthnasol i nod yr uned. Bydd nifer y DD yn amrywio yn ôl uned. → Deilliant dysgu: 1. Canfyddiadau, safbwyntiau a natur anabledd

Meini Prawf Asesu (MPA): Eitemau o wybodaeth, dealltwriaeth neu sgiliau sydd eu hangen i fodloni deilliant dysgu penodol. Asesir pob MPA dros amser yn hytrach na thrwy un asesiad. → Rydych yn deall: 1.1 Sut mae Confensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau Pobl ag Anableddau yn cefnogi dull gweithredu seiliedig ar hawliau ar gyfer plant a phobl ifanc anabl

Nod/Crynodeb o'r uned: Crynodeb ar lefel uchel o'r wybodaeth, y ddealltwriaeth a/neu'r sgiliau o gynnwys yr uned y mae disgwyl i'r dysgwr eu cyflawni wrth ei chwblhau. Gall gynnwys gwybodaeth am fathau o leoliadau y mae'r uned yn berthnasol iddynt neu y mae wedi'i hatal rhag cael ei chyflwyno ynddynt. → **Crynodeb o'r Uned:** Nod yr uned hon yw cefnogi dysgwyr i feithrin y wybodaeth, y ddealltwriaeth a'r sgiliau sydd eu hangen i gefnogi plant a phobl ifanc anabl i gyflawni canlyniadau cadarnhaol, gan gynnwys eu twf, dysgu a datblygiad cyfannol. Yng nghyd-destun yr uned hon, mae e'r term 'plant a phobl ifanc' yn cyfeirio at 'blant a phobl ifanc anabl'.

Lefel 3 Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Ymarfer (Plant a Phobl Ifanc) Llawlyfr y Cymhwyster 61

Mae rhai geiriau a datganiadau yn ymddangos mewn print trwm - pam hynny?

Ym mhob uned byddwch yn sylwi bod rhai geiriau a datganiadau mewn print **trwm**. Mae hyn yn golygu bod angen ystyried y rhain mewn ffordd benodol, neu fod diffiniad neu ystyr penodol y mae angen eu defnyddio. Ceir rhagor o wybodaeth am y geiriau a'r datganiadau hyn yn adran 'Amrediad' yr uned.

Uned 367   **Darparu gofal a chymorth i blant a phobl ifanc sy'n derbyn gofal**

Lefel:	3
ODA:	100
Credyd:	18

Crynodeb o'r Uned: Pwrpas yr uned hon yw cefnogi dysgwyr i feithrin eu gwybodaeth, eu dealltwriaeth a'u sgiliau ar gyfer darparu gofal a chymorth i blant a phobl ifanc sy'n derbyn gofal.
Yng nghyd-destun yr uned hon, mae'r term 'plant a phobl ifanc' yn cyfeirio at blant hŷn. Dylai'r rhai sy'n gweithio gyda babanod/plant bach astudio uned 368.

Deiliant dysgu:
1. Rôl gwasanaethau cartref gofal/gwasanaethau amgen i blant a phobl ifanc sy'n derbyn gofal

Meini prawf asesu

Rydych yn deall:

- 1.1 Yr amrywiaeth o wasanaethau cartref gofal sydd ar gael i blant a phobl ifanc
- 1.2 Y rhesymau pam y gall fod angen i blant a phobl ifanc ddefnyddio neu symud o fewn gwasanaethau cartref gofal
- 1.3 Y **gwasanaethau a threfniadau amgen** sydd ar gael i blant a phobl ifanc yn hytrach na gwasanaethau cartref gofal, a'u manteision
- 1.4 Pam ei bod yn bosibl mai gwasanaethau cartref gofal neu wasanaethau a threfniadau amgen yw'r opsiwn mwyaf priodol i rai plant a phobl ifanc
- 1.5 Rôl eiriolaeth i blant a phobl ifanc sy'n derbyn gofal

Amrediad
Gwasanaethau a threfniadau amgen - gofal maeth, gofal gan berthnasau, cymorth ychwanegol i deuluoedd/ymyrraeth i deuluoedd, llely lle ceir cefnogaeth, 'pan fydda i'n barod'

Deiliant dysgu:
2. Cefnogi'r broses o asesu, cynllunio, gweithredu ac adolygu gofal plant a phobl ifanc

Meini prawf asesu

Rydych yn deall:

- 2.1 Y broses cynllunio lleoliad
- 2.2 Gobygiadau unrhyw amharodrwydd gan deuluoedd/gofalwyr i gefnogi'r cynllun gofal a chymorth

Lefel 3 Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Ymarfer (Plant a Phobl Ifanc) Llawlyfr y Cymhwyster

Amrediad:
Yn nodi'n union yr hyn y mae angen ei ystyried wrth ymdrin â'r geiriau neu'r datganiadau hyn mewn teip trwm.

Geiriau mewn print trwm

Ble alla i ganfod rhagor o wybodaeth am bob uned?

Ar ddiwedd pob uned rydym wedi darparu canllawiau pellach a bydd eich tiwtor/hyfforddwr/aseswr yn cyfeirio at y rhain er mwyn llywio'r ffordd y bydd yn addysgu, dysgu ac asesu. Gweler y 'Canllawiau Cyflwyno' ar gyfer Uned 318 isod. Efallai y byddai'n fuddiol i chi edrych ar y 'Canllawiau Cyflwyno' ar gyfer pob uned yn y cymhwyster hwn. Gellir dod o hyd i'r rhain yn [Llyfryn y Cymhwyster](#).

Uned 318 Gofal lliniarol a gofal diwedd oes i blant a phobl ifanc

Gwybodaeth Ategol

Gofynion tystiolaeth

Os nad yw'r tasgau cyfannol yn eu hasesu, rhaid cwblhau portffolio o dystiolaeth ar gyfer y deilliannau gwybodaeth ac ymarfer yn yr uned hon. Dylid dilyn yr amodau a amlinellir yn y pecyn asesu o ran cadw'r dystiolaeth yn y portffolio. Ar gyfer deilliannau'r ymarfer, rhaid bodloni'r gofynion tystiolaeth lleiaf canlynol drwy'r portffolio o dystiolaeth:

Adroddiad myfyriol wedi'i lofnodi gan dyst ar roi cymorth lliniarol neu ofal diwedd oes i blant a theuluoedd/gofalwyr/eraill ar o leiaf un achlysur.

Rhaid i dystiolaeth o ddogfennau/cofnodion gael ei chwblhau'n glir, yn gywir ac yn ddarlennadwy.

Canllawiau cyflwyno

Dylai'r uned hon gael ei chyflwyno mewn ffordd sy'n ymgorffori ac yn adeiladu ar y wybodaeth graidd a ddatblygwyd o fewn y cymhwyster Lefel 2 Craidd, a thrwy gym hwyso'r wybodaeth hon yn ymarferol, a ddangosir drwy'r uned orfodol ymarfer craidd.

Deiliant dysgu 3, meini prawf asesu 3.1 – Dylai dysgwyr ddysgu pwysigrwydd, effaith a manteision meithrin a chynnal unrhyw berthynas o safbwynt y plentyn – pam mae'n bwy sig o ran humanfyngiant, ymddiriedaeth ac ati. Mae'n bosibl bod gan y plentyn oedolyn mae'n ymddiried ynddo, nid o reidrydd rhywun sy'n ymwneud â darparu gofal iechyd.

Deiliant dysgu 5, meini prawf asesu – Gall dysgwyr fodloni'r meini prawf hyn drwy efelychu/trafodaeth broffesiynol, lle y bo angen yn sgil y natur sensitif a'r tebygolrwydd o ddiwydd.

Dylai cynnwys yr uned hon ymgorffori dysgu y gall gofal lliniarol i blant ddiwydd dros gyfnod estynedig o amser (gan gynnwys dros flynyddoedd), a dylai ys tyriaeth o'r cymorth a'r gofal y bydd dysgwyr yn eu datblygu o'r uned hon adlewyrchu ac atgyfnerthu hyn.

Eifennau Craidd Gofal Lliniarol: Cyfathrebu a rhannu gwybodaeth yn brydlon ac yn agored; Dewisiadau/opsiynau ym mhob agwedd ar ofal, gan gynnwys therapiau cyflenwol; marw yn eu dewis le; cydgyssylltu gwasanaethau yn y cartref, os mai hwn yw'r man gofal a ddewiswyd; ffyrdd arbenigol o reoli symptomau; y gallu i gael mynediad at arbenigedd a chynghor arbenigol 24 awr; cymorth emosiynol ac ymarferol i bob aelod o'r teulu; gofal seibiant, gyda mewnbwn meddygol a nyrsio, pan fo angen.

Diwedd Oes: y 12 mis olaf mae disgwyl i rywun fyw

Anghenion corfforol: gofal y geg, gofal ymataliaeth, rhwymedd, gofal personol, symudedd

Pobl eraill y gall fod angen rhannu gwybodaeth â nhw: gweithwyr gofal, asiantaethau gwahanol

Cymorth i ofalwyr a theuluoedd: gall gynnwys atgyfeirio at wasanaethau cymorth, gwasanaethau'r trydydd sector, cymorth mewn profedigaeth, cymorth emosiynol ac ymarferol

Safonau Galwedigaethol Cenedlaethol (NOS) cysylltiedig

SCDHSC0385 Cefnogi unigolion ar ddiwedd eu hoes

Deddfwriaeth a chanllawiau cysylltiedig

Safonau Cymru Gyfan ar gyfer Gofal Lliniarol – <http://www.wales.nhs.uk/palliativecare>

Confensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn 1991

<https://www.unicef.org.uk/what-we-do/un-convention-child-rights/>

Y Ddeddf Plant (2004) <http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2004/31/contents>

Y Ddeddf Gofal Plant (2006) <http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2006/21/contents>

Deddf Plant 1989 <https://www.legislation.gov.uk/ukpga/1989/41/contents>

Canllawiau NICE – Gofal diwedd oes i fabanod, plant a phobl ifanc â chyflyrau sy'n

cyfyngu ar fywyd: cynllunio a rheoli (NG61) Rhagfyr 2016

<https://www.nice.org.uk/guidance/ng61>

Safon Ansawdd NICE – Gofal diwedd oes i blant a phobl ifanc (QS160) Medi 2017

<https://www.nice.org.uk/guidance/qs160>

Together for short lives <https://www.togetherforshortlives.org.uk/about-us/>

Cyswllt Teulu Cymru <https://contact.org.uk/wales>

Cefnogi Dysgwyr ag Anghenion Gofal Iechyd – Dogfen ganllaw rhif: 215/2017. Mawrth

2017 <https://learning.gov.wales/resources/browse-all/supporting-learners-with-healthcare-needs?skip=1&lang=cy>

Pa feysydd pwnc fyddaf yn dysgu amdanynt?

Mae pob un o'r unedau yn y cymhwyster yn cynnwys meysydd dysgu sy'n cysylltu â theitl pob uned. Fel y dangosir uchod, caiff y rhain eu cyflwyno ar ffurf Deilliannau Dysgu a Meini Prawf Asesu. Gweler isod drosolwg o bob grŵp o unedau yng nghymhwyster **Lefel 3 Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Ymarfer (Plant a Phobl Ifanc)**:

UNEDAU GORFODOL

Uned 365: Hybu ymarfer craidd mewn Iechyd a Gofal Cymdeithasol (Plant a Phobl Ifanc)

Mae cynnwys yr uned hon yn adlewyrchu'r gwerthoedd, yr ymddygiadau a'r egwyddorion sylfaenol y dylid arsylwi arnynt a'u hadlewyrchu mewn ymarfer ym mhob gweithgaredd iechyd a gofal rydych yn ymgymryd ag ef. Mae'r cynnwys hwn yn adeiladu ar y wybodaeth sylfaenol a ddatblygwyd yng nghymhwyster Lefel 2 Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Craidd.

GRŴP DEWISOL A

- Uned 401 Defnyddio asesiadau i ddatblygu cynlluniau personol
- Uned 402 Cydlynu gofal a chymorth i unigolion sy'n byw yn eu cartrefi eu hunain
- Uned 308 Cefnogi teuluoedd i feithrin sgiliau rhianta
- Uned 366 Darparu gofal a chymorth i blant phobl ifanc anabl
- Uned 367 Darparu gofal a chymorth i blant a phobl ifanc sy'n derbyn gofal
- Uned 368 Darparu gofal a chymorth i fabanod a phlant iau
- Uned 369 Darparu gofal a chymorth i blant a phobl ifanc sy'n byw gyda'u teuluoedd/gofalwyr
- Uned 370 Cefnogi pobl ifanc i feithrin sgiliau annibyniaeth a pharatoi i ddod yn oedolion
- Uned 334 Cefnogi unigolion i ddefnyddio technoleg gynorthwyol electronig
- Uned 336 Cefnogi unigolion sy'n camddefnyddio sylweddau
- Uned 339 Hybu dulliau cadarnhaol o gefnogi ymddygiad
- Uned 309 Hybu a chefnogi lleferydd, iaith a sgiliau cyfathrebu
- Uned 236 Cyfrannu at gefnogi unigolion sy'n camddefnyddio sylweddau
- Uned 371 Cefnogi eich iechyd a'ch llesiant eich hun a'ch teulu yn rhan o rôl gofalwr maeth
- Uned 372 Effaith camdriniaeth a thrawma ar ddatblygiad babanod a phlant ifanc

GRŴP DEWISOL B

- Uned 312 Cefnogi plant sy'n byw gydag epilepsi
  - Uned 314 Monitro glwcos yng ngwaed y capilarïau
  - Uned 315 Cefnogi plant i fonitro glwcos
  - Uned 316 Cymryd samplau gwaed gwythiennol gan blant
  - Uned 317 Rhoi gofal i blant sy'n byw gyda chanser
  - Uned 318 Gofal lliniarol a gofal diwedd oes i blant a phobl ifanc
  - Uned 320 Rhoi gofal stoma
  - Uned 321 Gofalu am glwyfau nad ydyn nhw'n rhai cymhleth
  - Uned 324 Awtochwistrellu adrenalin
  - Uned 328 Hwyluso dysgu mewn grŵp
  - Uned 329 Cefnogi unigolion drwy fwydo gyda thiwb
  - Uned 347 Hybu iechyd
  - Uned 374 Gweithio fel cynorthwydd personol gyda phlant a phobl ifanc
  - Uned 375 Cefnogi plant a phobl ifanc i gael mynediad at wasanaethau eirioli
- Uned 350 Cefnogi'r defnydd o feddygyniaeth mewn lleoliadau gofal cymdeithasol
  - Uned 376 Ymgymryd â mesuriadau ffisiolegol mewn plant
  - Uned 208 Cefnogi plant sy'n byw gyda diabetes mellitus
  - Uned 209 Ymateb i adweithiau anaffylactig
  - Uned 210 Cyflwyniad i ddiffyg anadl ac asthma mewn plant
  - Uned 211 Cefnogi gofal ymataliaeth mewn plant
  - Uned 212 Cefnogi unigolion o ran symud a lleoli
  - Uned 240 Cefnogi unigolion i barhau i allu symud o gwmpas a lleihau'r risg o gwmpo
  - Uned 243 Cefnogi ymarfer diogelwch bwyd mewn lleoliadau iechyd a gofal cymdeithasol
  - Uned 244 Cefnogi unigolion i reoli poen ac anesmwythyd
  - Uned 245 Cymryd darlleniadau llif allanadlol (PEFR)

Beth mae'n rhaid i mi ei wneud i gyflawni'r cymhwyster hwn?

Er mwyn ennill cymhwyster **Lefel 3 Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Ymarfer (Plant a Phobl Ifanc)** bydd angen i chi wneud y canlynol:

- gweithio'n agos gyda'ch **tiwtor/athro/aseswr/mentor yn y gweithle/cyflogwr**
- bod yn barod i ddysgu am bethau newydd sy'n ymwneud â gweithio ym maes iechyd a gofal cymdeithasol, a chael profiadau ohonynt
- cael natur, a bod mewn sefyllfa, sy'n eich galluogi i ymarfer a datblygu eich sgiliau a'ch rhinweddau arwain, a myfyrio arnynt
- paratoi ar gyfer eich asesiadau a'u cwblhau – ceir rhagor o wybodaeth am asesu ar dudalen 29.

Beth yw tiwtor/athro?

Gall eich ysgol, coleg neu ddarparwr yn y gweithle neilltuo tiwtor/athro i chi. Mae'n annhebygol y bydd yn gweithio gyda chi'n unig, er bod hyn yn digwydd o dro i dro. Mae tiwtor/athro yn rhywun a fydd yn eich cefnogi a'ch arwain a bydd yn eich helpu i ddysgu am y pethau pwysig y mae angen i chi eu gwybod er mwyn gweithio'n ddiogel ym maes iechyd a gofal cymdeithasol. Bydd eich tiwtor/athro yn defnyddio adnoddau dysgu a thechnegau addysgu sydd wedi'u dylunio i'ch helpu i baratoi ar gyfer yr asesiad.

Beth yw aseswr?

Aseswr yw rhywun sy'n gymwys yn alwedigaethol, sy'n golygu bod ganddo brofiad ac arbenigedd sy'n berthnasol i'r sector Iechyd a Gofal Cymdeithasol. Mae'n bosibl y caiff aseswr ei neilltuo i chi gan eich ysgol, coleg neu ddarparwr yn y gweithle. Fel arfer bydd yn gweithio gyda mwy nag un dysgwr, ond bydd yn asesu pob dysgwr yn unigol fel rheol. Bydd eich aseswr yn eich cefnogi i gynllunio a pharatoi ar gyfer asesiad a bydd yn rhan o wneud penderfyniadau asesu o ran pa mor dda rydych yn gwybod ac yn deall y wybodaeth sylfaenol y cyfeiriom ati uchod.

BYDDWCH HEFYD YN DOD I GYSYLLTIAD Â PHOBL ALLWEDDOL ERAILL WRTH I CHI WEITHIO TUAG AT ENNILL EICH CYMWYSTERAU, GAN GYNNWYS Y SWYDDOG SICRHAU ANSAWDD MEWNOL, A PHAN FYDDWCH CHI WEDI CWBLHAU EICH HOLL ASESIAU, MAE'N BOSIBL Y CEWCH GYFLE I GWRDD Â'R SWYDDOG SICRHAU ANSAWDD ALLANOL.

Beth yw Swyddog Sicrhau Ansawdd Mewnol?

Caiff Swyddog Sicrhau Ansawdd Mewnol ei ddynodi gan eich ysgol, coleg neu ddarparwr yn y gweithle. Ei brif swyddogaeth yw rheoli tîm o aseswyr er mwyn cynnal uniondeb y rhaglen neu'r cymhwyster sy'n cael ei chyflwyno/ei gyflwyno. Mae'n gwneud hyn drwy sicrhau bod safonau ansawdd yn cael eu cymhwyso a bod tiwtoriaid/athrawon/aseswyr yn dehongli, yn deall ac yn defnyddio safonau a gofynion y cymwysterau mewn modd cywir, teg a chyson. Bydd diddordeb ganddo mewn deall sut rydych wedi cael eich cefnogi drwy'r broses o ennill eich cymhwyster ac felly efallai y bydd yn trefnu i siarad â chi cyn i chi orffen eich rhaglen astudio.

Beth yw Swyddog Sicrhau Ansawdd Allanol?

Caiff Swyddog Sicrhau Ansawdd Allanol ei glustnodi gan y **Corff Dyfarnu** ac mae'n gweithio'n agos gydag ysgolion, colegau a darparwyr yn y gweithle, a thrwy ddefnyddio proses fonitro mae'n sicrhau bod y broses dysgu ac asesu o'r ansawdd uchaf ar waith. Fel rhan o'i rôl, gall Swyddog Sicrhau Ansawdd Allanol weithio'n agos iawn gyda Swyddogion Sicrhau Ansawdd Mewnol a bydd hefyd yn cysylltu â thiwtoriaid/athrawon/aseswyr/mentoriaid yn y gweithle ac yn ystod gweithgareddau monitro mae'n bosibl y bydd yn gofyn i siarad â dysgwyr unigol. Mae diddordeb ganddo mewn clywed am brofiad y dysgwr ac ansawdd y cymorth rydych wedi'i gael ac felly bydd yn defnyddio'r wybodaeth hon i'w helpu i benderfynu a oes angen cymorth a chyngor ychwanegol ar yr ysgol, y coleg neu'r darparwr yn y gweithle.

Ffocws ar arweinyddiaeth

Drwy gydol cymhwyster **Lefel 3 Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Ymarfer (Plant a Phobl Ifanc)** ceir ffocws ar ddatblygu eich sgiliau arwain fel y gallwch ddangos sut rydych yn 'gweithio mewn ffyrdd, a chefnogi eraill i weithio mewn ffyrdd, sy'n...'

Mae llawer o'r unedau yn canolbwyntio ar eich gallu i hyrwyddo yn hytrach na chefnogi:

- e.e. Uned 365 – Hybu ymarfer craidd mewn lechyd a Gofal Cymdeithasol (Plant a Phobl Ifanc)
- Uned 339 – Hybu dulliau cadarnhaol o gefnogi ymddygiad

O ganlyniad, mae llawer o'r deilliannau dysgu drwy gydol y cymhwyster hwn yn ei gwneud yn ofynnol i chi weithio ar lefel uwch o gyfrifoldeb:

- e.e. Uned 402, Deilliant Dysgu 2 – Hybu perthnasoedd da ag unigolion a'u teuluoedd/gofalwyr
- Uned 366, Deilliant Dysgu 8 – Hybu maeth a hydradiad plant a phobl ifanc anabl

Gwelir hyn mewn llawer o feini prawf asesu hefyd:

- e.e. Uned 367, maen prawf asesu 7.13 – Annog a chefnogi plant a phobl ifanc i fanteisio ar gyfleoedd i chwarae, dysgu a datblygu yn unol ag oedran a chyfnod datblygu
- Uned 402, maen prawf asesu 2.6 – Hybu datblygu perthnasoedd cadarnhaol a chefnogol ag unigolion, teuluoedd/gofalwyr a gweithwyr proffesiynol eraill
- Uned 308, maen prawf asesu 1.3 – Hybu ymarfer sy'n adlewyrchu CCUHP mewn perthynas â gwaith a theuluoedd
- Uned 336, maen prawf asesu 3.7 – Sefydlu dull cydgynhyrchiol o weithio gydag unigolion o fewn y broses gynllunio

Mae'n rhaid i chi felly gael natur, a bod mewn sefyllfa, sy'n eich galluogi i ymarfer a datblygu eich sgiliau a'ch rhinweddau arwain, a myfyrio arnynt.

Ymgysylltu â chyflogwyr

Er mwyn ennill cymhwyster **Lefel 3 Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Ymarfer (Plant a Phobl Ifanc)** mae'n rhaid i chi fod yn gweithio mewn lleoliad iechyd a gofal cymdeithasol. Mae'r cymhwyster hwn yn cynnig cyfle i'ch cyflogwr gael ei gynnwys yn eich dysgu, eich datblygiad a'ch cynnydd drwy gydol eich cymhwyster ac mae hyn yn rhywbeth y dylid ei annog a'i gefnogi'n gryf.

Beth yw mentor yn y gweithle?

Efallai y caiff mentor yn y gweithle ei neilltuo i chi gan eich cyflogwr. Nid yw hyn yn ofyniad gorfodol ar gyfer y cymhwyster hwn, ond mae rhai cyflogwyr a darparwyr yn cydnabod bod mentoriaid yn chwarae rôl bwysig mewn dysgu ac asesu yn y gweithle. Bydd mentor yn y gweithle yn eich helpu i wneud cysylltiadau rhwng yr hyn rydych yn ei ddysgu yn yr ystafell ddosbarth a'r ffordd mae'n ymwneud â byd gwaith. Yn ogystal, gall eich helpu i nodi unrhyw gyfleoedd dysgu sy'n codi 'wrth weithio' a'ch helpu i wneud y gorau ohonynt.

Nid oes swydd gen i; alla i gwblhau'r cymhwyster hwn o hyd?

Os nad ydych wedi'ch cyflogi ar hyn o bryd, argymhellir yn gryf eich bod yn ystyried cwblhau un o'r cymwysterau canlynol:

- **Lefel 3 Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Egwyddorion a Chyd-destunau (Oedolion, Plant a Phobl Ifanc)**
- **TAG Uwch a TAG Uwch Gyfrannol mewn Iechyd a Gofal Cymdeithasol, a Gofal Plant**

Fodd bynnag, ni fwriedir i unrhyw un o'r cymwysterau hyn gadarnhau cymhwysedd galwedigaethol ar Lefel 3, y gellir ei gyflawni drwy gymhwyster **Lefel 3 Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Ymarfer (Plant a Phobl Ifanc)** yn unig.

Sut allai fy nghyflogwr fod yn rhan o fy nysgu?

Cam 1 – Cyn cyflwyno

- **Cofrestriad cychwynnol a dewis unedau**
  - Eich cefnogi i ddeall yr opsiynau uned sydd ar gael a'ch helpu i ddewis unedau a fydd fwyaf perthnasol i'ch rôl/gyrfa barhaus.

Cam 2 – Cyfnod Dysgu

- **Cyfnod dysgu ffurfiol**
  - Eich cefnogi drwy'r broses o ddysgu a hyfforddi wrth weithio. Sicrhau eich bod yn cael eich cefnogi drwy fonitro yn y gweithle a gweithgareddau DPP arferol, e.e. mynychu cyfarfodydd un-i-un/goruchwylio rheolaidd, diweddarau cofnodion myfyriol, sy'n ofyniad gorfodol ar gyfer asesiad.
- **Mynediad at asesiad crynodol – arsylwadau**
  - Gallai eich rheolwr gysylltu â'r aseswr i bennu'r pwynt pan ystyrir eich bod yn barod am asesiad ffurfiannol.
  - Bydd eich aseswr yn cynnal **o leiaf ddau asesiad ffurfiannol** er mwyn penderfynu a ydych yn barod i gael eich asesu.
  - Ceir trafodaeth gyda chi ynghylch canlyniad eich arsylwadau ffurfiannol ac mae'n cadarnhau a ydych yn barod i gael eich asesu.

Cam 3 – Cyfnod Asesu

- **Cyn yr asesiad**
  - Efallai y bydd eich rheolwr yn cyfarfod â'ch aseswr er mwyn cadarnhau ac egluro, os oes angen, ei ddealltwriaeth o'r gofynion asesu, gan gynnwys mapio canlyniadau a phrosesu disgwyliadau.
- **Cyfarfod gwirio cychwynnol yr ymgeisydd cyn asesu**
  - Efallai y byddwch yn cwrdd â'ch rheolwr i drafod a chynllunio eich trefniadau a'ch amserlen ar gyfer eich asesiad crynodol.
  - Cynnal gweithgareddau cytûn yn y gweithle yn barhaus drwy'r cyfnod asesu, e.e. cyfarfodydd cynnydd rheolaidd.
  - Ceisio cymorth gan eich rheolwr i'ch helpu i nodi'r dystiolaeth orau ar gyfer eich portffolio a'ch log myfyriol.
- **Cynllunio cyfarfod ar gyfer asesu**
  - Gofynnwch i'ch rheolwr adolygu eich cynlluniau terfynol a chymeradwyo gwaith papur perthnasol.

Cam 4 – Cwblhau

- **Cadarnhau'r penderfyniad**
  - Bydd eich aseswr yn cwrdd â'ch rheolwr i roi gwybod iddo beth yw canlyniad yr asesiad.

Sut olwg fydd ar fy nhaith trwy'r cymhwyster?

Cam 1 – Cyn cyflwyno

- Cwblhau cymhwyster **Lefel 2 Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Craidd** neu **Lefel 2 Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Ymarfer (Plant a Phobl Ifanc)** – ni fydd pob dysgwr yn cwblhau'r cymhwyster Craidd, ond mae'n bosibl y bydd gwneud hynny yn ddefnyddiol er mwyn symud ymlaen.
- Cofrestriad cychwynnol a dewis unedau dewisol.

Cam 2 – Cyfnod Dysgu

- Cyfnod dysgu ffurfiol – gallai hyn gynnwys dysgu wrth weithio, astudio annibynnol, gweithgareddau yn yr ystafell ddosbarth.
- O leiaf ddau arsylwad ffurfiannol ffurfiol gan aseswr.

Ar ôl cwblhau'r arsylwadau, byddwch yn trafod gyda'ch rheolwr a'r aseswr p'un a ydych yn barod i gael eich asesu ac yn cytuno ar hyn.

Cam 3 – Cyfnod Asesu

- Cyfarfod gwirio cychwynnol yr ymgeisydd cyn asesu – bydd hwn gyda'ch aseswr a'ch rheolwr.
- Tasg A (gweithgareddau dyddiol parhaus) – gweler tudalen 34 i gael rhagor o wybodaeth am y log myfyriol.
- Tasg B (cynllunio pedwar gweithgaredd gofal a chymorth).
- Cyfarfod cynllunio ar gyfer asesu – bydd hwn gyda'ch aseswr a'ch rheolwr.
- Tasg C (sefydlu pob gweithgaredd gofal a chymorth a'i roi ar waith).
- Tasg Ch (adolygiad myfyriol o bob gweithgaredd gofal a chymorth).

Mae'n rhaid i dasgau B, C ac Ch gael eu cwblhau ar gyfer pedwar cyfle/profiad – gallai hyn olygu o leiaf bedwar arsylwad asesiad crynodol.

- Cyflwyno eich portffolio a'ch log myfyriol terfynol i'ch aseswr.
- Tasg D (trafodaeth 45 munud a arweinir gan yr aseswr).
- Gwneir y penderfyniad asesu terfynol.

Cam 4 – Cwblhau

- Cadarnhau'r penderfyniad.

Ar ôl eich trafodaeth a arweinir gan yr aseswr, bydd eich aseswr yn gwerthuso'r holl dystiolaeth o'r holl dasgau er mwyn barnu p'un a oes digon o dystiolaeth i ddyfarnu'r cymhwyster. Os nad oes digon o dystiolaeth mewn unrhyw faes, cewch eich cefnogi i ddarparu dystiolaeth ychwanegol.

Cam 1 – Cyn cyflwyno

- **Cwblhau'r cymhwyster Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Craidd neu Lefel 2 Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Ymarfer (Plant a Phobl Ifanc)**

Cyn ymgymryd â'r cymhwyster hwn, argymhellir yn gryf eich bod chi wedi cwblhau neu wrthi'n cwblhau cymhwyster **Lefel 2 Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Craidd** neu gymhwyster **Lefel 2 Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Ymarfer (Plant a Phobl Ifanc)**.

- **Cofrestriad cychwynnol a dewis unedau**

Byddwch yn trafod opsiynau sydd ar gael ar gyfer cwblhau'r cymhwyster gyda'ch rheolwr a'ch aseswr, e.e. dewis unedau dewisol.

Byddwch yn cwblhau asesiad cychwynnol cyn dechrau eich rhaglen er mwyn nodi'r canlynol:

- p'un a oes gennych unrhyw anghenion penodol o ran hyfforddiant
- unrhyw gymorth ac arweiniad y gall fod eu hangen arnoch wrth weithio tuag at ennill y cymhwyster
- unrhyw unedau rydych eisoes wedi'u cwblhau, neu gredydau rydych wedi'u cronni sy'n berthnasol i'r cymhwyster
- y math a'r lefel briodol o gymhwyster.

Argymhellir y dylai canolfannau gynnig rhaglen sefydlu er mwyn sicrhau eich bod yn deall gofynion y cymhwyster, eich cyfrifoldebau fel dysgwr, a chyfrifoldebau'r ganolfan, yn llawn. Gall y wybodaeth hon gael ei chofnodi ar gontract dysgu. Mae'n fuddiol iawn i'ch rheolwr gymryd rhan yn y drafodaeth hon neu gyfrannu ati.

Pa unedau fyddaf yn eu cwblhau?

Er mwyn ennill cymhwyster **Lefel 3 Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Ymarfer (Plant a Phobl Ifanc)**, rhaid i chi gyflawni **lleiafswm** o 50 credyd o leiaf:

- rhaid ennill 18 credyd o'r grŵp gorfodol
- rhaid ennill o leiaf 13 credyd o grŵp dewisol A
- gellir ennill y 19 credyd sy'n weddill o unedau o fewn grwpiau dewisol A neu B.

Gellir ennill **uchafswm** o 10 credyd o grwpiau dewisol A a B o unedau ar Lefel 2.

Y gofyniad **lleiaf** o ran oriau dysgu dan arweiniad ar gyfer y cymhwyster hwn yw 240.

Mae'n fuddiol iawn i'ch rheolwr gymryd rhan yn y broses ddewis hon. Siaradwch â'ch rheolwr am ba unedau dewisol sydd fwyaf addas ar gyfer eich rôl yn y lleoliad ac i gyd-fynd â'i weledigaeth ar gyfer y gwasanaethau a ddarperir.

Beth yw credydau?

Rydym wedi dyfarnu gwerth credyd i bob uned. Gellir dod o hyd i'r gwerthoedd hyn yn llawlyfr y cymhwyster. Mae'r credydau a ddyfarnwyd i uned yn adlewyrchu lefel a swm y wybodaeth, y ddealltwriaeth, yr ymddygiad, y sgiliau a'r ymarfer a gaiff eu cyflawni drwy gwblhau'r uned.

e.e.

Dyfarnwyd 18 credyd i Uned 365, Hybu ymarfer craidd mewn Iechyd a Gofal Cymdeithasol (Plant a Phobl Ifanc).

Dyfarnwyd 2 credyd i Uned 209, Ymateb i adweithiau anaffylactig.

Grŵp gorfodol

Mae 1 uned orfodol y mae'n rhaid i chi ei chwblhau: Uned 365, Hybu ymarfer craidd mewn Iechyd a Gofal Cymdeithasol (Plant a Phobl Ifanc).

Mae Uned 365 wedi'i dylunio i adlewyrchu'r sgiliau ymarferol a thechnegol sydd eu hangen er mwyn cymhwysu'n ymarferol y wybodaeth a'r ddealltwriaeth o gymhwyster **Lefel 2 Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Craidd**. Mae asesiad Uned 365 yn nodwedd o'r broses ffurfiannol a chrynodol ac yn rhan sylfaenol o'r cymhwyster.

Grŵp dewisol A

Mae 15 uned yn y grŵp hwn ac mae'n rhaid i chi gyflawni **o leiaf** 14 credyd. Dylech ddewis yr unedau sydd fwyaf perthnasol i'ch amgylchiadau gwaith presennol.

Mae'r unedau hyn yn canolbwyntio ar weithio gyda grwpiau penodol o blant a phobl ifanc a'u teuluoedd/gofalwyr mewn amrywiol leoliadau/gwasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol. Mae Uned 308 yn ymwneud â sut i gefnogi teuluoedd i ddatblygu sgiliau rhianta, tra bod Uned 366 yn ymwneud â sut i ddarparu gofal a chefnogaeth i blant a phobl ifanc anabl. Mae Uned 309 yn ymwneud â hybu a chefnogi sgiliau lleferydd, iaith a chyfathrebu, tra bod Uned 336 yn ymwneud â chefnogi plant a phobl ifanc y mae camddefnyddio sylweddau yn effeithio ar eu bywydau.

I gwblhau uned yn y grŵp hwn, mae'n rhaid i chi fod yn cefnogi unigolion sy'n defnyddio gwasanaethau perthnasol, naill ai gartref neu yn eu cymuned. Mae'n rhaid i chi ddewis **o leiaf** un uned o'r grŵp hwn; dylech siarad â'ch rheolwr a thrafod addasrwydd yr unedau rydych yn eu hystyried.

Grŵp dewisol B

Mae 25 o unedau yng ngrŵp B. Mae'r unedau hyn yn ymwneud ag iechyd yn bennaf; mae nifer o unedau yn berthnasol i ddarpariaeth gofal iechyd benodol yn y gymuned ac, mewn rhai achosion, byddant yn fwy perthnasol i'r rheini sy'n gweithio fel gweithwyr cymorth gofal iechyd. Mae asesiad ymarferol yn ofynnol ar gyfer pob uned yn y grŵp hwn ac felly dylech ddewis unedau y gallwch ddatblygu a dangos cymhwysedd ar eu cyfer yn unig; dylech drafod hyn â'ch rheolwr a'ch aseswr a dewis yr unedau sydd fwyaf priodol i chi yn eich rôl bresennol yn unig.

Mae'r rheolau ychwanegol canlynol yn bodoli ar gyfer unedau penodol o fewn y cymhwyster hwn:

- os ydych yn dymuno astudio Uned 324 Awtochwistrellu adrenalin, mae'n rhaid i chi hefyd gwblhau Uned 209 Ymateb i adweithiau anaffylactig. Gall Uned 209 gael ei gwneud naill ai cyn neu ar y cyd ag Uned 324
- dim ond credydau ar gyfer un o'r canlynol y gallwch eu hennill:
  - Uned 236 Cyfrannu at gynorthwyo unigolion sy'n camddefnyddio sylweddau
  - Uned 336 Cefnogi unigolion sy'n camddefnyddio sylweddau

Os byddwch yn gwneud y ddwy uned fel rhan o'r cymhwyster hwn, dim ond credyd o un uned fydd yn cyfrif tuag at y credydau a enillir gennych yn gyffredinol.

Cam 2 – Cyfnod Dysgu

- **Cyfnod dysgu ffurfiol**

Byddwch yn ymgymryd â dysgu a hyfforddiant wrth weithio; ac asesiad ffurfiannol parhaus.

- **Mynediad at asesiad crynodol – arsylwadau**

Bydd eich aseswr yn arsylwi arnoch yn ymarfer ar o leiaf ddau achlysur ffurfiol.

Ar ôl cwblhau'r arsylwadau, byddwch yn trafod gyda'ch rheolwr a'r aseswr p'un a ydych yn barod i gael eich asesu ac yn cytuno ar hyn.

Cyn y cyfnod dysgu, bydd eich rheolwr a'ch aseswr yn trafod yr amserlen ddisgwyliedig a fydd yn ofynnol i'ch paratoi i gael eich asesu; bydd hyn yn cynnwys nodi'r mathau o dystiolaeth barhaus y gall eich rheolwr eu defnyddio i nodi'ch cynnydd, ac a fydd yn hybu hyder ym mha mor barod ydych chi.

Yn ystod misoedd cynnar cyntaf eich cymhwyster, byddwch yn dysgu'r sgiliau ac yn cadarnhau'r wybodaeth sy'n ofynnol i ddangos eich cymhwysedd a pha mor barod ydych chi ar gyfer eich asesu. Gall y dysgu hwn gael ei gynnal yn yr ystafell ddosbarth ac yn y gweithle, gan ddilyn cynllun y bydd eich rheolwr a'ch aseswr wedi cytuno arno. Os ydych yn cael sgysiau rheolaidd gyda'ch rheolwr - megis cyfarfodydd un i un, sesiynau goruchwylio, cyfarfodydd tîm ac ati - gallai'r rhain fod yn amser defnyddiol i chi drafod eich taith ddysgu a'ch cynnydd â'ch rheolwr ynghyd ag unrhyw gymorth sydd ei angen arnoch yn eich tyb chi. Os cânt eu cofnodi, gallai'r sgysiau hyn gael eu cynnwys yn eich portffolio o dystiolaeth hefyd.

Mae'n rhaid i chi ddangos eich cymhwysedd a'ch hyder yn Uned orfodol 330, y mae ei chynnwys yn adlewyrchu'r gwerthoedd, yr ymddygiadau a'r egwyddorion ategol y dylid eu dilyn a'u hadlewyrchu yn ymarferol yn yr holl weithgareddau iechyd a gofal cymdeithasol y mae dysgwyr yn cymryd rhan ynddynt, ac sy'n adeiladu ar y wybodaeth sylfaenol a ddatblygwyd yng nghymhwyster **Lefel 2 Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Craidd**. Ni fydd y broses asesu yn dechrau ar gyfer gweddill y cymhwyster nes eich bod wedi dangos eich cymhwysedd yn yr uned hon.

Parodrwydd ar gyfer asesu – arddangos cymhwysedd

Mae'n bwysig sicrhau mai dim ond pan fydd eich rheolwr a'ch aseswr yn hyderus eich bod yn ddigon cymwys i gwblhau'r asesiad yn llwyddiannus y dylech gael eich asesu. Dylai hyn ddigwydd pan fydd y rhan fwyaf o'r dysgu wedi'i gyflwyno, ac yn dilyn rhaglen asesu barhaus a ffurfiannol.

1. Cyfarfod gwirio rhwng yr aseswr a'r rheolwr i wneud yn siŵr eich bod ar y trywydd cywir ac i wneud trefniadau ar gyfer arsylwi.
  - Yn dilyn y cyfarfod hwn byddwch yn cael trafodaeth gyda'ch aseswr a'ch rheolwr i gadarnhau eich bod yn cytuno â'u penderfyniad.
2. Bydd eich aseswr yn cwblhau o leiaf ddau arsylwad ffurfiannol.
  - Yn ystod yr arsylwadau hyn byddwch yn dangos eich cymhwysedd a'ch hyder yn Uned orfodol 365.
3. Byddwch yn cael trafodaeth gyda'ch aseswr a'ch rheolwr i drafod canlyniad eich arsylwadau a pha mor barod ydych chi i gael eich asesu.

Unwaith y bydd pob parti – chi, eich rheolwr a'ch aseswr – yn hyderus eich bod yn barod, bydd eich asesiad crynodol yn dechrau.

Cam 3 – Cyfnod Asesu Crynodol

- **Cyfarfod gwirio cychwynnol yr ymgeisydd cyn asesu**

Byddwch yn mynd i gyfarfod gwirio cychwynnol er mwyn:

- deall yr asesiad i'w gwblhau
- pennu gofynion ac amodau ar gyfer Tasg A (h.y. sut y caiff y portffolio ei gadw; rôl y log myfyriol)
- trafod a chytuno ar amserlen ar gyfer cyfleoedd i drafod eich cynnydd a chael cyfarfodydd cynllunio.

- **Tasg A – gweithgareddau dyddiol parhaus**

Cadwch gofnod myfyriol a lluniwch bortffolio o dystiolaeth – yn barhaus drwy gydol y cyfnod asesu.

- **Tasg B – cynllunio pedwar gweithgaredd gofal a chymorth**

- **Cyfarfod cynllunio ar gyfer asesu**

Ewch i'r cyfarfod cynllunio gyda'ch rheolwr er mwyn:

- cadarnhau pa mor gyflawnadwy yw'r cynlluniau
  - cytuno ar yr adnoddau sydd eu hangen
  - cwblhau 'ffurflen gynllunio'r ymgeisydd'.

- **Tasg C – sefydlu pob gweithgaredd gofal a chymorth a'i roi ar waith**

- Arweiniwch y broses o gyflwyno eich pedwar gweithgaredd cynlluniedig, gan ddilyn eich cynllun y cytunwyd arno, wrth i'ch aseswr arsylwi arnoch.
  - O leiaf bedwar arsylwad crynodol ffurfiol gan yr aseswr.

- **Tasg Ch – adolygiad myfyriol o bob gweithgaredd gofal a chymorth**

Cwblhewch adolygiad myfyriol o bob un o'ch pedwar gweithgaredd gofal a chymorth.

Mae'n rhaid i dasgau B, C ac Ch gael eu cwblhau ar gyfer pedwar cyfle/profiad – gallai hyn olygu o leiaf bedwar arsylwad asesiad crynodol.

- **Cwblhau tasgau asesu A – Ch**

Ar ôl i chi gadarnhau a chytuno â'ch rheolwr bod yr holl weithgarwch asesu wedi'i gwblhau, cyflwynwch eich portffolio a'ch log myfyriol terfynol.

- **Tasg D – trafodaeth 45 munud a arweinir gan yr aseswr**

- **Gwneir y penderfyniad asesu terfynol**

Sut fydd fy nghymhwyster yn cael ei asesu?

Caiff cymhwyster **Lefel 3 Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Ymarfer (Plant a Phobl Ifanc)** ei asesu'n gyfannol, sy'n golygu y bydd eich tystiolaeth yn cael ei chasglu o sefyllfaoedd gwaith go iawn sy'n dangos y gallwch weithio'n hyderus ac yn gyson ym mhob agwedd ar y cymhwyster ar fwy nag un achlysur. Unwaith y byddwch chi, eich aseswr a'ch rheolwr yn cytuno eich bod yn barod i gael eich asesu, byddwch yn dechrau paratoi ar gyfer eich asesiad terfynol. Mae hyn yn cynnwys:

- cyfres o dasgau a gaiff eu gosod yn allanol a'u marcio'n fewnol
- portffolio o dystiolaeth
- trafodaeth a arweinir gan yr aseswr.

Beth fydd yn rhaid i mi ei wneud?

Dros gyfnod o 6 i 12 mis o leiaf, bydd angen i chi weithio, a **helpu eraill i weithio**, mewn ffyrdd sy'n hyrwyddo ac yn cefnogi iechyd a llesiant unigolion yn eich sefydliad/lleoliad, a chasglu tystiolaeth i gwblhau'r unedau o'ch dewis. Bydd angen i chi ddangos sut rydych yn defnyddio eich gwybodaeth a'ch sgiliau ymarferol i gyfrannu at gefnogi eu hiechyd a'u llesiant. Dylech hefyd weithio gydag eraill drwy gasglu a rhannu gwybodaeth berthnasol a phriodol gyda chydweithwyr, gweithwyr proffesiynol ac eraill sydd ynghlwm wrth ofal unigolion gan ddefnyddio dogfennau, prosesau a gweithdrefnau cytûn.

Byddwch yn dilyn y polisiau a'r gweithdrefnau arferol sydd ar waith yn eich sefydliad/lleoliad, gan ddangos yr egwyddorion, gwerthoedd ac ymddygiadau allweddol sy'n sail i ofal unigolion yn y sector iechyd a gofal.

Disgwylir i chi hefyd gwblhau **log myfyriol** yn rheolaidd yn ystod y cyfnod, gan fyfyririo ar eich ymarfer o ran hyrwyddo a chefnogi'r unigolion rydych yn gweithio gyda nhw ac adlewyrchu a nodi unrhyw rai o'ch anghenion datblygu eich hun i'w gwella'n barhaus a'u trafod ymhellach â'ch rheolwr/aseswr. Bydd angen i chi hefyd gadw **portffolio o dystiolaeth** yn ystod y cyfnod asesu; caiff hwn ei gynhyrchu drwy brosesau arferol y gweithle, gan gynnwys cyfarfodydd cynnydd a gynlluniwyd, a thrwy dystiolaeth tyst arbenigol gan eich rheolwr neu fentor yn y gweithle.

Gofynnir i chi hybu iechyd a llesiant drwy arwain datblygiad amrywiaeth o weithgareddau a nodwyd drwy gynlluniau personol unigolyn rydych yn ei gefnogi yn eich rôl. Bydd angen i chi adolygu cynlluniau, arwain y gwaith o gynllunio a datblygu gweithgareddau a chynnal y gweithgareddau hynny ar bedwar achlysur.

Bydd eich aseswr yn arsylwi arnoch o leiaf bedair gwaith pan fyddwch yn arwain y broses o gyflwyno'ch gweithgareddau. Byddwch hefyd yn cwblhau adolygiad myfyriol ar eich ymarfer o bob un o'ch pedwar arsylwad.

Ar ôl i'ch aseswr a'ch rheolwr gadarnhau bod yr holl weithgarwch asesu ymarferol wedi'i wneud a'i gyflawni, caiff eich portffolio a'ch log myfyriol eu cyflwyno i'w hasesu gan eich aseswr. Mae eich aseswr wedi cael ei hyfforddi i farcio gwaith mewn ffordd benodol a bydd yn dilyn canllawiau a ddarparwyd gan y **Corff Dyfarnu**. Bydd hyn yn helpu i sicrhau bod y broses yn deg ac yn ddibynadwy. Caiff y broses hon ei gwirio gan y Swyddog Sicrhau Ansawdd Mewnol a'r Swyddog Sicrhau Ansawdd Allanol.

Byddwch yn cyflwyno gwerthusiad terfynol o'ch gweithgareddau, ar ffurf **trafodaeth broffesiynol a arweinir gan yr aseswr**. Bydd yn canolbwyntio ar eich myfyrdodau a'ch dysgu wrth hybu a chefnogi iechyd a gofal drwy eich ymarfer. Bydd y drafodaeth hon hefyd yn rhoi cyfle i'ch aseswr ofyn unrhyw gwestiynau pellach am feysydd lle nad yw'n teimlo bod digon o dystiolaeth.

Bydd yr aseswr yn asesu'r holl dystiolaeth o'r holl dasgau er mwyn barnu p'un a oes digon o dystiolaeth i ddyfarnu'r cymhwyster.

Pa dystiolaeth ychwanegol y gallwn i ei defnyddio?

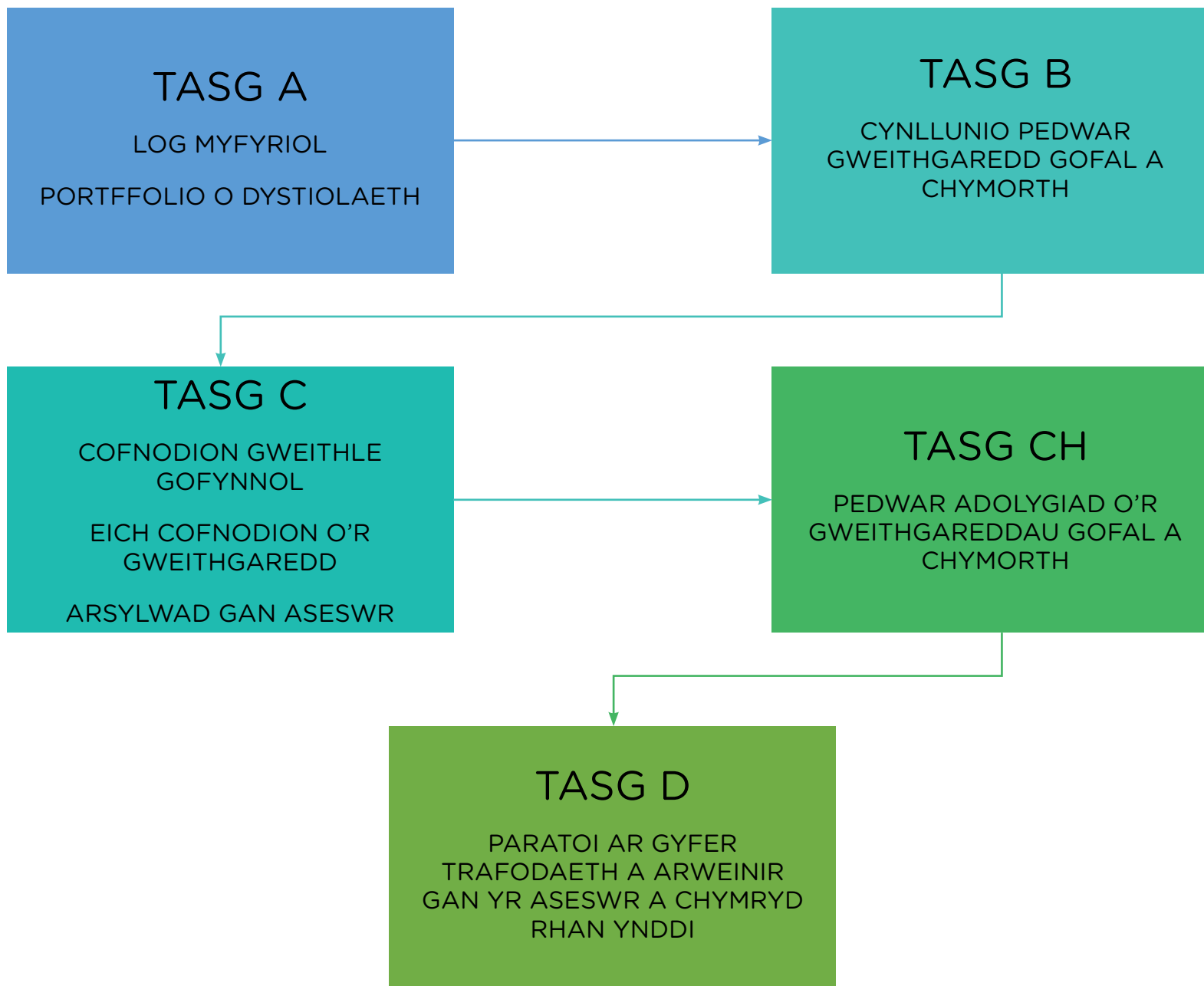
Cesglir dystiolaeth ychwanegol drwy brosesau arferol y gweithle, gan gynnwys dystiolaeth gan eich cyflogwr neu fentor yn y gweithle.

- Tystion arbenigol
- Tystiolaeth tystion
- Cynhyrchion gwaith
- Cyfrifon yr ymgeisydd/myfyriol
- Cwestiynau
- Astudiaethau achos
- Llyfrau gwaith GCC wedi'u cwblhau
- Aseidiadau wedi'u hefelychu

Crynodeb o'r asemiad ar gyfer cymhwyster Lefel 3 Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Ymarfer (Plant a Phobl Ifanc)

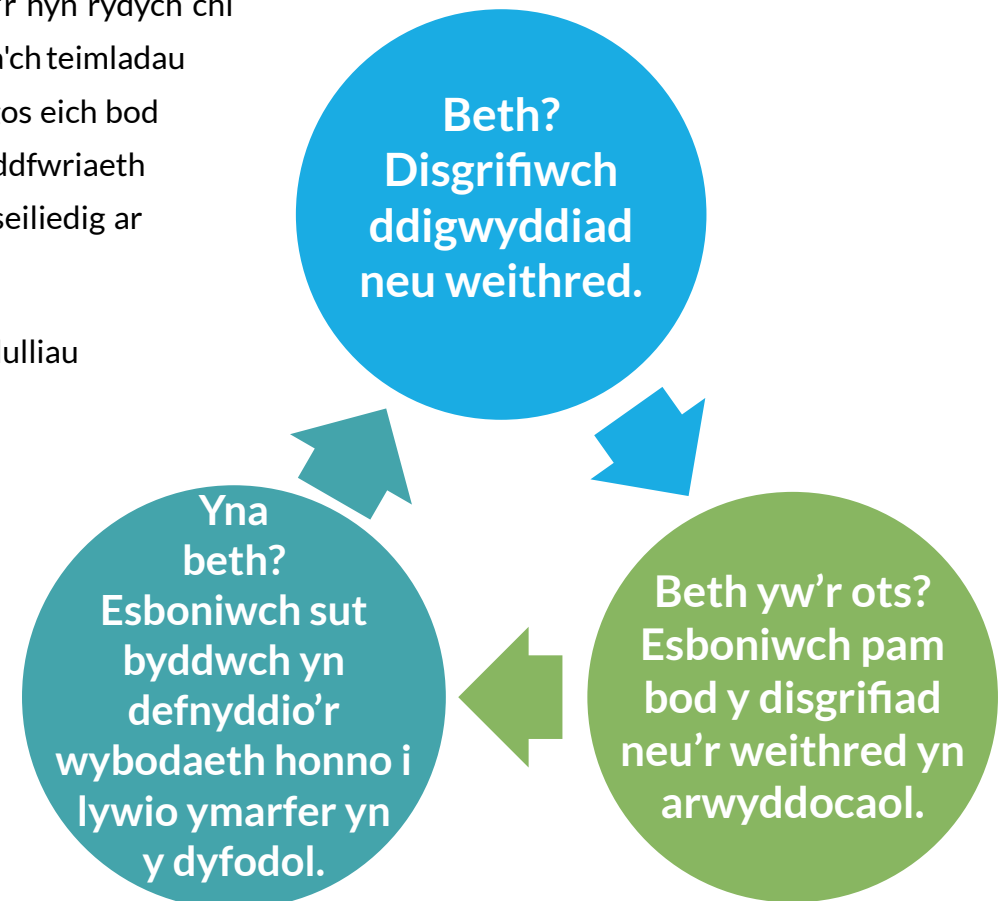

Beth yw log myfyriol?

Mae eich log myfyriol yn ddarn hanfodol o dystiolaeth i gwblhau eich cymhwyster **Lefel 3 Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Ymarfer (Plant a Phobl Ifanc)**. Mae hwn yn ddarn ysgrifenedig o dystiolaeth lle rydych yn myfyrio ar eich ymarfer wrth weithio yn y lleoliad iechyd a gofal cymdeithasol, ac yn nodi unrhyw rai o'ch anghenion datblygu eich hun i'w trafod ymhellach â'ch rheolwr/aseswr.

Mae'r log hwn yn fwy na dyddiadur a bydd yn cynnwys mwy na chofnod o ddigwyddiadau, bydd hefyd yn cynnwys hunanfyfyrio, dadansoddiad beirniadol ac adolygiadau manwl o'r hyn rydych chi wedi'i gyflawni, yr hyn sydd wedi mynd yn dda, neu ddim cystal, a'ch meddyliau a'ch teimladau o ran sut i ddatblygu a gwella yn ymarferol. Mae hefyd yn gyfle i chi arddangos eich bod yn gwybod ac yn deall y cysyniadau, y dulliau gweithredu, y polisi a'r ddeddfwriaeth sy'n ategu ymarfer o ansawdd uchel sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn ac yn seiliedig ar hawliau.

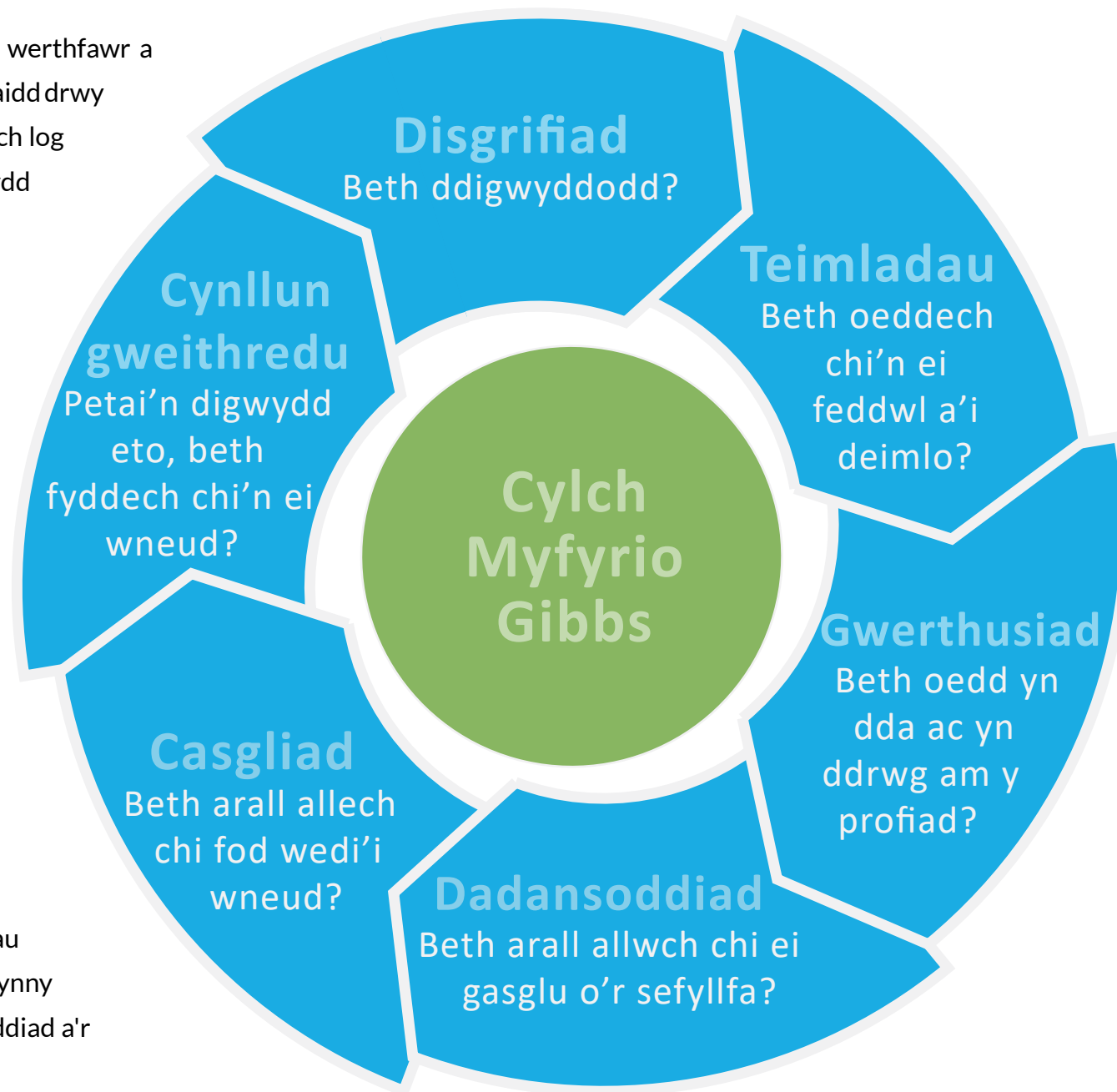
Caiff eich rheolwr ei annog i'ch cefnogi i gwblhau'r log hwn gan ddefnyddio arddulliau myfyriol gwahanol, gan eich helpu i nodi a defnyddio fformat sy'n adlewyrchu eich arddull dysgu orau. Dylai eich rheolwr sicrhau eich bod yn deall yr hyn y mae angen i chi ei wneud ac erbyn pryd, a bod angen i chi ychwanegu esboniadau sy'n dangos dealltwriaeth yn eich gwaith ysgrifenedig. Fodd bynnag, dylid sicrhau nad ydych yn cael eich arwain, nac yn cael gwybod beth i'w ddweud, mewn ffordd sy'n eich atal rhag gallu dangos eich proses gwneud penderfyniadau a'ch ymarfer eich hun.

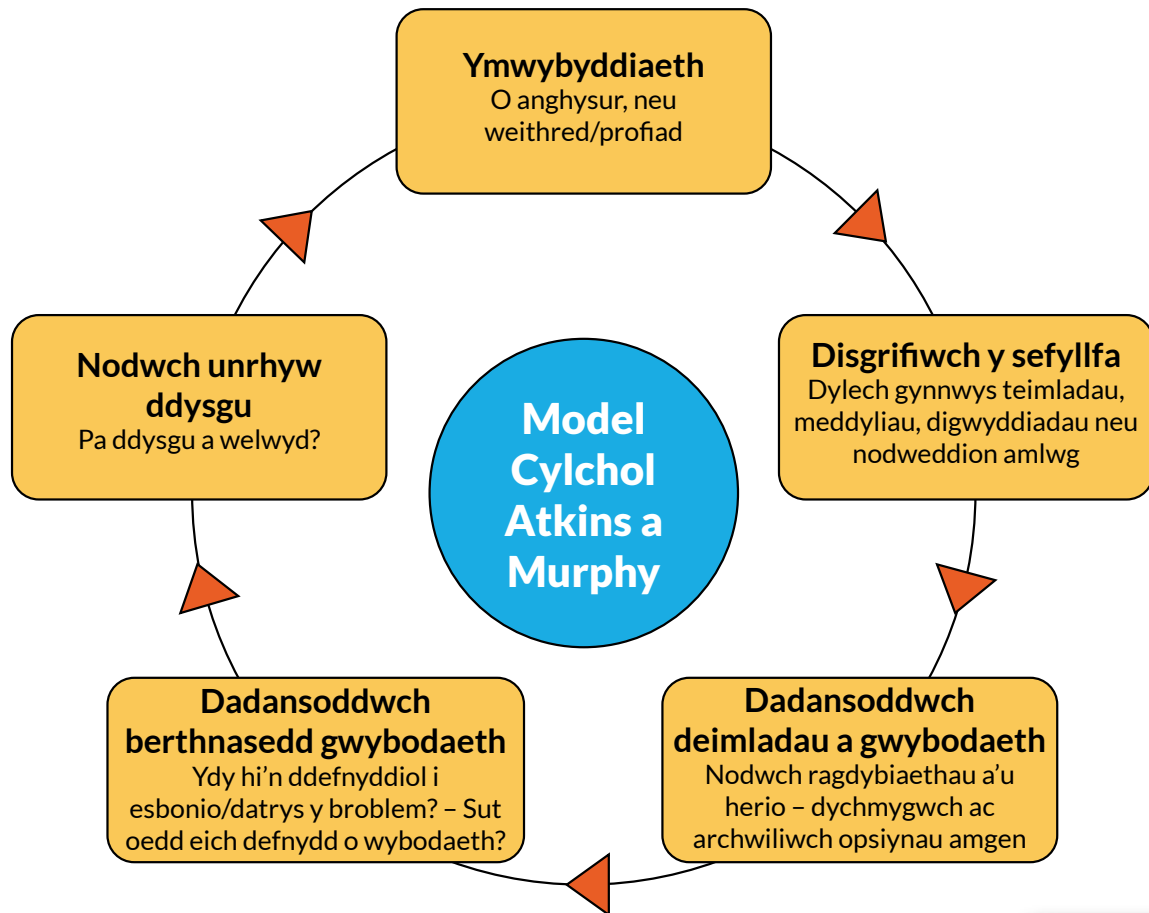

Mae myfyrdod yn broses barhaus, ac mae'n hynod werthfawr a phwysig, ac felly dylech ddiweddarau eich log yn rheolaidd drwy gydol y cyfnod rhwng cyfarfodydd cynnydd; bydd eich log yn destun trafodaeth yn ystod cyfarfodydd cynnydd a bydd yn galluogi eich aseswr a'ch rheolwr i allu cefnogi'ch dysgu yn fwy gan bennu eich hyder a'ch gwybodaeth ynghyd â'ch parodrwydd ar gyfer yr asesiad. Mae modelau myfyrio amrywiol y gallwch eu defnyddio ar gyfer eich log myfyriol **Lefel 3 Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Ymarfer (Plant a Phobl Ifanc)**, ond argymhellir eich bod yn dilyn un o'r canlynol:

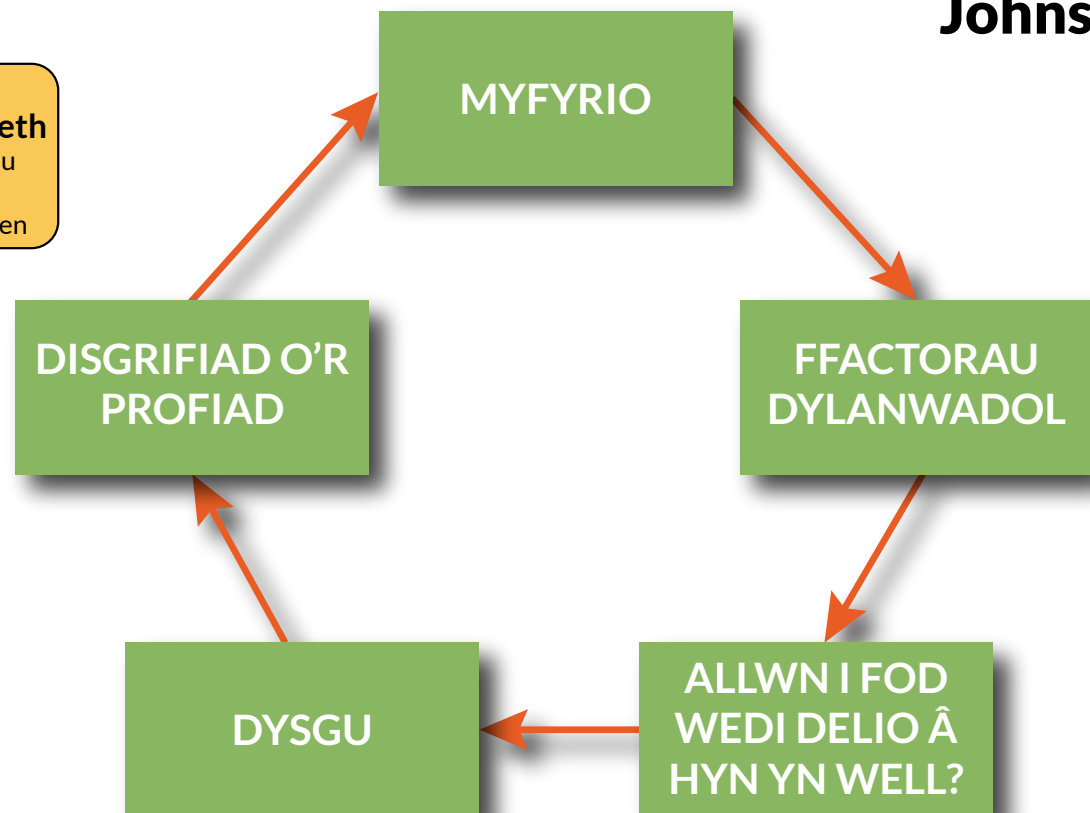
- Cylch Myfyriol Gibbs (1988)
- Model Myfyrio Johns (2000)
- Model Cylchol Atkins a Murphy (1993).

Mae'r rhan fwyaf o fodelau myfyrio yn seiliedig ar yr egwyddor bod myfyrio yn arwain at ddysgu pellach. Fodd bynnag, bydd y modelau hyn a argymhellir yn eich tywys drwy'r elfennau a'r haenau gwahanol sy'n ofynnol mewn myfyrdod da, a thrwy hynny sicrhau eich bod yn cynnwys y manylion, y dadansoddiad a'r myfyrdod angenrheidiol yn eich holl gofnodion.

Model Myfyrio Johns

Beth yw trafodaeth dan arweiniad?

Y gweithgaredd asesu terfynol y mae angen i chi ei gwblhau yw trafodaeth ffurfiol a arweinir gan yr aseswr. Bydd yr asesiad hwn yn gwerthuso'r gweithgareddau a wnaethoch a dylai hefyd helpu'r aseswr i gadarnhau unrhyw fylchau mewn tystiolaeth, neu atgyfnerthu ei hyder, yn enwedig mewn perthynas ag unrhyw agweddau ar wybodaeth nas gwelwyd yn llawn drwy'r arsylwadau ar ymarfer. Efallai y cewch gwestiynau hefyd am eich gwybodaeth a'ch dealltwriaeth o iechyd a gofal mewn perthynas â'r gweithgareddau asesu y gwnaethoch ymgymryd â nhw.

Gallwch baratoi nodiadau ymlaen llaw, a gallwch ddod â'r rhain gyda chi a chyfeirio atynt yn ystod y drafodaeth.

Cyn y drafodaeth

Bydd yr aseswr yn cynllunio strwythur y drafodaeth, h.y. ystyried y deilliannau i'w hadolygu ac ystod y cwestiynau i'w gofyn i chi. Ni ofynnir i chi baratoi unrhyw beth penodol ar gyfer y drafodaeth a bydd yr aseswr yn sicrhau bod cwestiynau'n glir, a bod digon o gyd-destun perthnasol yn cael ei roi os gofynnir y cwestiwn ar agwedd ar ymarfer yr arsylwyd arno er mwyn eich galluogi i gofio'r digwyddiad.

Cyflwyno'r drafodaeth

Mae'n bwysig eich bod yn teimlo'n gyfforddus ar ddechrau'r asesiad a chyn dechrau casglu tystiolaeth. Diben hyn yw gallu cynnal asesiad cywir o'r ffordd rydych yn cyrraedd y safonau drwy leihau'r graddau y gallai eich nerfau effeithio ar eich perfformiad. Bydd eich aseswr yn cymryd pob cam rhesymol i sicrhau hyn, gan gynnwys:

- cyflwyno ei hun ac esbonio ei rôl yn y broses
- crynhoi diben a strwythur y drafodaeth
- pwysleisio'r ffaith y bydd yr asesiad yn gwbl gyfrinachol
- gofyn a oes gennych unrhyw gwestiynau cyn i'r asesiad ddechrau.

Yn ystod y drafodaeth

Bydd eich aseswr yn gwneud nodiadau er mwyn crynhoi eich ymatebion. Dylai'r drafodaeth deimlo mor naturiol â phosibl, gan ddefnyddio cwestiynau agored er mwyn eich galluogi i lywio'r sgwrs. Disgwylir i'r aseswr ddefnyddio nifer o dechnegau er mwyn sicrhau bod yr asesiad yn parhau i fod yn effeithiol ac â phwyslais penodol. Gall y rhain gynnwys:

- Defnyddio cwestiynau dilynol lle bo angen er mwyn cael mwy o wybodaeth neu egluro pwyntiau, fel 'Sut roeddet ti'n gwybod hynny?', 'Sut wnes di ddod i'r casgliad hwnnw?'
- Crynhoi'r pwyntiau a nodwyd er mwyn sicrhau ei fod wedi deall a chofnodi tystiolaeth yr ymgeisydd yn gywir.

Amseriadau

Ni ddisgwylir i'r drafodaeth hon bara mwy na 45 munud i gyd.

Cadw tystiolaeth

Caiff yr aseswr recordio'r drafodaeth yn ddigidol er mwyn cefnogi'r broses asesu, e.e. i ôl-adolygu'r drafodaeth, neu helpu i wneud nodiadau y gall fod yn anodd eu gwneud yn llawn yn ystod y drafodaeth ei hun. Os bydd yr aseswr am recordio'r drafodaeth yn ddigidol, rhaid iddo drafod hyn gyda chi a chael eich cytundeb cyn dechrau'r drafodaeth.

Cam 4 – Cwblhau

- **Cadarnhau'r penderfyniad**

Cewch wybod beth yw canlyniad yr asesiad.

Os nad yw'r asesiad wedi'i gyflawni, amlinellir y rhesymau dros y canlyniad hwn a rhoddir adborth ar beth sydd angen ei wneud nesaf.

Beth sy'n digwydd ar ôl fy nhrafodaeth dan arweiniad?

Dylai'r gwaith asesu a'r adborth ddigwydd o fewn pythefnos i gyflwyno'r asesiad wedi'i gwblhau. Os bernir nad oes digon o dystiolaeth, ac nad yw eich aseswr yn fodlon bod modd dyfarnu marc llwyddo, bydd yn esbonio i chi a'ch rheolwr y rhesymau dros y deiliant, beth arall sydd ei angen ac amserlen ar gyfer cyflwyno dystiolaeth bellach.

Ailgyflwyno

Os bydd angen i chi gyflwyno mwy o dystiolaeth, rhaid darparu adborth a chymorth priodol er mwyn eich galluogi i ailgyflwyno. Os nad ydych yn bodloni'r deilliannau dysgu priodol sy'n ofynnol yn yr ailgyflwyniad dilynol, dylai'r ganolfan drefnu cymorth ychwanegol i chi, neu mae gennych yr hawl i apelio yn erbyn y penderfyniad.

Sut byddaf yn cael fy nhystysgrif?

Ar ôl i bawb (chi, eich rheolwr a'ch aseswr) gytuno bod yr holl dasgau wedi'u cwblhau i fodloni gofynion y cymhwyster, bydd y Corff Dyfarnu yn gwneud llawer o wiriadau ei hun er mwyn sicrhau ansawdd. Caiff eich dystiolaeth ei gwirio'n fewnol gan Swyddog Sicrhau Ansawdd Mewnol a nodir gan eich ysgol, coleg neu ddarparwr yn y gweithle; a bydd ar gael i'w wirio'n allanol gan Swyddog Sicrhau Ansawdd Allanol a glustnodir gan y Corff Dyfarnu. Os bydd pawb yn cytuno â phenderfyniad eich aseswr, yna byddwch yn cael eich tystysgrif.

Pa gymorth sydd ar gael i mi?

Mae'n bosibl y byddwch yn gallu gwneud cais am gymorth ychwanegol yn ystod eich cyfnod astudio ac asesu. Bydd angen i chi fodloni meini prawf penodol a gall y broses gymryd peth amser i'w threfnu, felly gwnewch yn siŵr eich bod yn siarad â'ch tiwtor/athro/hyfforddwr neu aseswr cyn gynted â phosibl er mwyn gwneud y trefniadau. Nid yw pob cais am gymorth ychwanegol yn llwyddiannus ac mae'n bosibl y gofynnir i chi ddarparu tystiolaeth benodol er mwyn helpu i wneud y penderfyniad cywir.

COFIWCH – Cyn cael eich asesu, mae'n bwysig bod yn hyderus eich bod yn barod a bydd eich tiwtor/athro/aseswr yn eich helpu i nodi pan fyddwch wedi cyrraedd y pwynt hwn. Drwy'r cyfnod dysgu dylech gael cyfleoedd i ymarfer gweithio gydag unigolion yn y sector iechyd a gofal cymdeithasol. Cymerwch gip ar yr adnoddau dysgu ar y gwefannau canlynol:

Dysgu Iechyd a Gofal Cymru:

<https://www.dysguiechydagofal.cymru/adnoddau/>

Gofal Cymdeithasol Cymru:

<https://gofalcymdeithasol.cymru/dysgu-a-datblygu/fframwaith-sefydlu-cymru-gyfan-ar-gyfer-iechyd-a-gofal-cymdeithasol>

<https://gofalcymdeithasol.cymru/hyb/hafan>

Sut gallaf baratoi ar gyfer fy asesiadau? Dylech ddechrau paratoi ar gyfer eich asesiadau yn syth ar ôl dechrau eich cymhwyster. Po gynharaf rydych yn dechrau arferion astudio da, lleiaf o straen y bydd yn ei beri i chi. Mae angen i chi gael sgiliau trefnu a rheoli amser da er mwyn astudio'n llwyddiannus, ond mae angen i chi fod yn realistig hefyd. Os ydych yn gweithio yn ogystal â mynychu'r ysgol neu'r coleg, neu os ydych yn cwblhau rhaglen seiliedig ar waith megis prentisiaeth, bydd angen i chi gynllunio amser ar gyfer astudio. Byddwch yn falch o'r ffaith eich bod yn astudio a rhowch wybod i'ch ffrindiau a'ch teulu/gofalwyr y bydd angen eu cymorth arnoch a'ch bod yn ei ddisgwyl.

Mae rhai pobl yn ei chael hi'n haws i astudio ben bore ac mae'n well gan eraill astudio'n hwyrach yn y dydd, ond ni waeth faint o'r gloch yw hi, mae astudio'n llawer haws ac yn fwy llwyddiannus os oes gennych chi le tawel a chyfforddus sy'n olau ac yn cael digon o awyr ac sy'n cynnwys rhywle i ysgrifennu a darllen.

Mae llawer o adnoddau ar gael ar y gwefannau canlynol a fydd yn eich helpu i astudio:

LLYFR GWAITH FFRAMWAITH SEFYDLU GOFAL CYMDEITHASOL CYMRU

<https://gofalcymdeithasol.cymru/dysgu-a-datblygu/fframwaith-sefydlu-cymru-gyfan-ar-gyfer-iechyd-a-gofal-cymdeithasol>

ADNODDAU ADDYSGOL DIGIDOL

<https://www.dysguiechydagofal.cymru/adnoddau/>

<https://gofalcymdeithasol.cymru/hyb/hafan>

Mae llawer o adnoddau a gwrthrychau sy'n gallu eich helpu i astudio:

- gall ysgrifennu â phinnau lliwgar helpu i amlygu geiriau neu ymadroddion allweddol pan fyddwch yn astudio
- gall crynhoi eich nodiadau eich helpu i drefnu eich dysgu a lleihau ailadrodd
- gweithiwch gyda phobl eraill mewn grwpiau bach – mae rhannu gwybodaeth a dealltwriaeth a phrofi eich gilydd yn werth chweil
- cymerwch egwylion rheolaidd – gall awyr iach ac ymarfer corff roi hwb i'ch egni a'ch helpu i ganolbwyntio
- ceisiwch osgoi'r cyfryngau cymdeithasol – rhowch eich ffôn ar y gosodiad tawel neu, yn well fyth, diffoddwch ef.

COFIWCH na allwch astudio os ydych chi wedi blino, dan straen neu'n rhuthro. Mae cynllunio a phenderfyniad yn allweddol!

Beth allai'r cymhwyster hwn arwain ato?

Symud ymlaen at gyflogaeth

Fel yr amlinellwyd uchod, caiff cynnwys cymhwyster **Lefel 3 Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Ymarfer (Plant a Phobl Ifanc)** ei lywio gan Fframwaith Sefydlu Cymru Gyfan ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol.

ANOGIR DYSGWYR YN GRYF I GWBLHAU'R CYMHWYSTER CRAIDD CYN, NEU AR YR UN PRYD, Â CHYMWYSTERAU IECHYD A GOFAL CYMDEITHASOL ERAILL SY'N RHAN O'R GYFRES HON GAN Y BYDD HYN YN UN O'R GOFYNION I YMARFER A BENNIR GAN GOFAL CYMDEITHASOL CYMRU.

Unwaith y byddwch yn gweithio, mae'n bosibl y bydd cyfleoedd pellach i symud ymlaen i rolau Lefel 3 neu, ar ôl i chi gael mwy o brofiad a hyder, i ddatblygu eich potensial i arwain a rheoli neu ymestyn a chyfoethogi eich dealltwriaeth a'ch sgiliau mewn dull gweithredu penodol o ymarfer neu ddarpariaeth.

Cyn symud ymlaen i Lefel 4, byddwch eisoes wedi cael profiad sylweddol ar Lefel 3 a bydd y cymwysterau isod yn eich cefnogi i naill ai ganolbwyntio ar agwedd benodol ar ymarfer neu'n eich helpu i ymestyn eich gwybodaeth, dealltwriaeth a sgiliau sy'n ofynnol i arwain a rheoli darpariaeth yn y sector Iechyd a Gofal Cymdeithasol.

LEFEL 4 PARATOI I ARWAIN A RHEOLI MEWN IECHYD A GOFAL CYMDEITHASOL (AR GAEL O FIS MEDI 2020)

Nod y cymhwyster hwn yw rhoi cipolwg ar ddamcaniaethau a modelau arwain a rheoli allweddol. Mae'n rhaid i chi gwblhau'r cymhwyster hwn cyn y gallwch symud ymlaen i gymhwyster Lefel 5 sy'n ofynnol i reoli gwasanaethau mewn rhai rhannau o'r sector gofal plant rheoleiddiedig.

LEFEL 4 IECHYD A GOFAL CYMDEITHASOL GYDAG ARBENIGEDD (AR GAEL O FIS MEDI 2020)

Nod y cymhwyster hwn yw cyfoethogi ac ymestyn gwybodaeth, dealltwriaeth a sgiliau sy'n ymwneud â maes ymarfer â ffocws. Byddwch yn gallu dewis pa faes rydych yn ymddiddori ynddo fwyaf, ond mae'n rhaid i hwn fod yn berthnasol i'r math o wasanaethau rydych yn eu darparu. Mae'n rhaid i chi fod mewn cyflogaeth i gwblhau'r cymhwyster hwn.

Symud ymlaen y tu hwnt i Lefel 4

Er mwyn symud ymlaen i **Lefel 5 Arwain a Rheoli Iechyd a Gofal Cymdeithasol**, cymhwyster cydnabyddedig sy'n ofynnol i reoli gwasanaethau mewn rhai rhannau o'r sector iechyd a gofal cymdeithasol, yn gyntaf mae'n rhaid i chi fod wedi cwblhau **Lefel 4 Paratoi ar gyfer Arwain a Rheoli Iechyd a Gofal Cymdeithasol** (ar gael o fis Medi 2020).

LEFEL 5 ARWAIN A RHEOLI IECHYD A GOFAL CYMDEITHASOL: YMARFER (AR GAEL O FIS MEDI 2020)

Bydd y cymhwyster hwn yn adeiladu ar yr hyn a ddysgoch ar Lefel 4 ac yn rhoi'r cyfle i'ch gwybodaeth, eich dealltwriaeth a'ch sgiliau gael eu hasesu. Er mwyn cwblhau'r cymhwyster yn llwyddiannus, mae'n rhaid i chi fod yn gweithio ar Lefel 5 a gallu dangos eich bod yn arweinydd ac yn rheolwr cymwys. Mewn rhai rhannau o'r sector iechyd a gofal cymdeithasol, mae'n rhaid meddu ar gymhwyster Lefel 5 cydnabyddedig. Mae Lefel 5 Arwain a Rheoli Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Ymarfer yn gymhwyster cydnabyddedig.

Symud ymlaen at ddysgu pellach

Er y bydd cymhwyster Lefel 3 a restrir uchod yn denu pwyntiau UCAS, mae hawl gan brifysgolion i osod eu meini prawf mynediad eu hunain ar gyfer rhaglenni i raddedigion ac israddedigion. Gall y rhain amrywio o brifysgol i brifysgol a gallant gynnwys gofyniad i feddu ar raddau TGAU penodol, gan gynnwys mathemateg a Saesneg.

Rydym wedi gweithio gydag amrywiaeth o brifysgolion ledled Cymru a'r DU yn ehangach i sicrhau bod y cymwysterau Lefel 3 newydd yn cael eu cydnabod a'u derbyn ar gyfer rhaglenni graddau sylfaen a graddau.

I gael rhagor o wybodaeth am y gofynion ar gyfer gweithio yn y sector Iechyd a Gofal Cymdeithasol, ewch i wefan Gofal Cymdeithasol Cymru: <https://gofalcymdeithasol.cymru/fframwaith-cymwysterau>

Symud ymlaen ar draws y sector ehangach

Mae cymhwyster **Lefel 3 Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Ymarfer (Plant a Phobl Ifanc)** yn rhan o gyfres fwy o gymwysterau sydd wedi'i dylunio i alluogi pobl i symud ymlaen i'r sector iechyd a gofal cymdeithasol ehangach, rolau eraill yn y gwasanaethau gofal plant ac astudiaeth bellach neu hyfforddiant proffesiynol.

Ar ôl i chi gwblhau cymhwyster **Lefel 3 Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Ymarfer (Plant a Phobl Ifanc)**, efallai y byddwch yn penderfynu yr hoffech weithio gyda phlant a phobl ifanc ym maes iechyd a gofal cymdeithasol neu ym maes gofal plant, neu barhau i astudio. Bydd y cymwysterau canlynol yn eich helpu i ddatblygu'r wybodaeth, y ddealltwriaeth a'r sgiliau sydd eu hangen i weithio mewn rhannau eraill o'r sector ehangach ac, er nad ydynt yn hanfodol, mae'n bosibl y byddant yn eich helpu i symud ymlaen i addysg bellach neu uwch:

- Lefel 3 Tystysgrif a Diploma mewn Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Egwyddorion a Chyd-destunau (Oedolion, Plant a Phobl Ifanc)
- TAG Uwch a TAG Uwch Gyfrannol mewn Iechyd a Gofal Cymdeithasol, a Gofal Plant
- Lefel 3 Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Ymarfer (Oedolion)
- Lefel 3 Gofal, Chwarae, Dysgu a Datblygiad Plant: Ymarfer a Theori*
- Lefel 3 Gofal, Chwarae, Dysgu a Datblygiad Plant: Ymarfer*

*Cyn gweithio yn y sector blynyddoedd cynnar, mae'n bosibl y bydd disgwyl i ddysgwyr gyflawni'r cymhwyster Lefel 2 Gofal, Chwarae, Dysgu a Datblygiad Plant: Craidd hefyd.

A fydd cyflogwyr y tu allan i Gymru yn cydnabod fy nghymhwyster?

Dyluniwyd y cymhwyster hwn i gyd-fynd â Fframwaith Sefydlu Cymru Gyfan ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol sef fframwaith sefydlu yn y gweithle sy'n wirfoddol ar hyn o bryd i'w ddefnyddio yng Nghymru yn unig. Mae cynnwys y cymhwyster hwn a Fframwaith Sefydlu Cymru Gyfan ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol yn cynrychioli'r wybodaeth a'r dealltwriaeth sylfaenol o Lefel 3 sy'n hanfodol ar gyfer gweithio'n ddiogel yn y sector iechyd a gofal cymdeithasol.

Disgwylir y bydd y mwyafrif o ddysgwyr yn cwblhau'r cymhwyster hwn ar y cyd â:

- Lefel 2 Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Craidd

Mae'r cymhwyster uchod yn gysylltiedig ag agweddau allweddol ar y Safonau Galwedigaethol Cenedlaethol ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol, a gaiff eu cydnabod gan reoleiddwyr gweithlu a sefydliadau'r sector yn Lloegr, yr Alban a Gogledd Iwerddon fel rhywbeth sy'n cynrychioli gwybodaeth, dealltwriaeth a sgiliau Lefel 2 a 3 sydd eu hangen i weithio ym maes iechyd a gofal cymdeithasol ledled y DU.

Cyllid

Mae'n bosibl ariannu'r holl gymwysterau y cyfeiriwyd atynt yn y ddogfen hon yng Nghymru, gan gynnwys Prentisiaethau. Siaradwch â'ch ysgol, coleg neu ddarparwr yn y gweithle am gyfleoedd ariannu a all ddiwallu eich anghenion.

Sut ydw i'n hoffi dysgu - beth yw fy 'hoff' ddull dysgu?

Mae dysgu yn broses bersonol iawn ac felly mae'n bwysig eich bod yn canolbwyntio ar sut y gallwch ddysgu, prosesu gwybodaeth yn effeithiol a sut y gall hyn gefnogi eich llwyddiant a'ch cynnydd. Mae'n bwysig eich bod yn dysgu'n effeithiol fel y gallwch adalw eich gwybodaeth newydd yn hawdd pan fydd ei hangen arnoch. Nid yw hyn yn ymwneud â pherfformio'n dda yn eich asesiadau yn unig, mae yr un mor bwysig eich bod yn gallu adalw eich gwybodaeth pan fyddwch yn gweithio'n uniongyrchol gyda phlant ac eraill. Bydd y cymhwyster hwn yn eich galluogi i feithrin a dangos eich gwybodaeth, dealltwriaeth, ymddygiad, sgiliau ac ymarfer mewn lleoliad iechyd a gofal cymdeithasol.

Mae ymchwil yn awgrymu bod gan y rhan fwyaf o bobl ffordd o ddysgu a ffefrir ganddynt y gellir ei disgrifio'n fras fel un neu ddau o'r canlynol:

1. Gwneud
2. Meddwl
3. Teimlo
4. Gwyllo

Dros y blynyddoedd mae llawer o fodolau neu ddamcaniaethau wedi cael eu datblygu er mwyn ceisio ein helpu i nodi sut rydym yn gweithio a pha fathau o bethau y gall fod eu hangen ar unigolion gwahanol er mwyn gwneud dysgu yn haws ac yn fwy llwyddiannus. Dau o'r modelau mwyaf poblogaidd neu a ddefnyddir amlaf yw theori dysgu arbrofol Kolb (1984) a theori Honey a Mumford ar arddulliau dysgu (1983).

Mae model Kolb yn awgrymu bod dysgu effeithiol yn digwydd mewn cylch, bod 'profiadau' yn ganolog i'r broses a bod y rhan fwyaf o bobl yn dysgu gan ddefnyddio un neu ddau fath o weithredu - teimlo, meddwl, gwyllo, gwneud.

Adeiladodd Honey & Mumford ar ddamcaniaeth Kolb sy'n awgrymu bod pedwar math o ddulliau dysgu ac y bydd dull unigolyn o ddysgu yn cael ei ddylanwadu'n fawr gan un neu ddau o'r rhain yn unig.

Pan gyflwynwyd y pwnc 'hoff' ddulliau dysgu gyntaf fel ffordd o gefnogi dysgu effeithiol, roedd llawer yn credu bod unigolion yn dysgu mewn ffordd benodol yn unig a bod hyn yn gymharol ddigyfnewid. Mae meddwl modern ynghylch 'hoff' ddull dysgu yn nodi na ddylid meddwl am sut rydych yn mynd ati i ddysgu fel rhywbeth sy'n ddigyfnewid. Mae meddwl am sut mae'n well gennych ddysgu yn offeryn defnyddiol i'ch helpu i ystyried sut rydych yn ymateb yn wahanol i wybodaeth gan ddibynnu ar bethau fel sut rydych yn teimlo, eich cymhelliant a'ch hyder, y math o amgylchedd rydych ynddo ac ati.

Os meddylwch am y tro diwethaf y bu'n rhaid i chi ddysgu rhywbeth efallai y gwelwch fod eich hoff ymagwedd yn ffitio i un, neu ddau efallai, o'r categorïau dilynol:

DULL DYSGU	EFALLAI MAI DYMA'CH HOFF DDULL DYSGU OS:	RYDYCH YN:	MATHAU O DDULLIAU DYSGU SY'N APELIO
GWEITHREDYDD	ydych yn hoffi dysgu drwy wneud pethau	brwdfrydig; tueddu i weithredu gyntaf, ac ystyried wedyn; canolbwyntio ar y presennol	taflu syniadau, arbrofi'n ymarferol, chwarae rôl, trafod mewn grŵp a datrys problemau
PRAGMATYDD	ydych yn hoffi gwybod sut mae pethau yn gweithio neu sut y gallant weithio yn y byd go iawn	tueddu i gymryd cam yn ôl; ystyried pob ongl; tueddu i fod yn rhy bwyllog	astudiaethau achos ac amser i feddwl am gymwysiadau ymarferol yr hyn rydych yn ei ddysgu
MYFYRIWR	ydych yn hoffi meddwl am yr hyn rydych yn ei ddysgu	hoffi rhoi cynnig ar bethau; gweithredu'n gyflym ac yn hyderus; gallu bod yn ddiamynedd; gallu datrys problemau yn effeithiol	treulio amser yn darllen am bwnc a gwylio eraill yn rhoi cynnig ar bethau
DAMCANIAETHWR	ydych yn hoffi deall sut mae'r dysgu newydd yn cyd-fynd â'ch 'model' neu 'fframwaith' gweithio a damcaniaethau blaenorol	addasu yn dda; hoffi dadansoddi er mwyn meddwl yn ddwys am bethau; meddwl mewn ffordd resymegol	modelau a damcaniaethau, gyda digon o wybodaeth gefndir

Os ydych yn meddwl am rai profiadau dysgu eraill rydych wedi'u cael, efallai y byddwch yn sylwi eich bod wedi defnyddio dull gwahanol oherwydd, er enghraifft, (1) roedd gennych fynediad at adnoddau gwahanol, (2) roeddech yn teimlo'n hyderus, ac (3) roeddech yn gallu cymryd eich amser. Mae hyn oherwydd bod yr amgylchedd, sut rydych yn teimlo'n emosiynol, a phrofiadau dysgu blaenorol yn gallu effeithio ar y ffordd rydych yn dysgu heddiw.

Siaradwch â'ch tiwtor/athro/aseswr/mentor yn y gweithle/cyflogwr am yr hyn sy'n gwneud dysgu yn haws i chi a pha bryderon sydd gennych, os o gwbl, ynghylch dechrau cymhwyster neu raglen astudio newydd. Mae'n bosibl y bydd eich tiwtor/athro/aseswr/mentor yn y gweithle/cyflogwr yn gallu eich helpu i gael gfael ar gymorth a chyngor ychwanegol hefyd, gan gynnwys sut i nodi pa ddulliau dysgu gwahanol sy'n gweithio orau i chi a'u deall yn well.